

การทดลองสอนวิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป
ด้วยแบบกิจกรรมแก่นักศึกษาภาคค่ำ
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

โดย

นางสาวศรีวิบูลย์ จปานนท์

อ.บ. , ค.บ.

M.A. (Colorado State College of Education)

หัวหน้าแผนกมัธยมศึกษา

371.3072
ศ173ก
ร.4

วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๑๖

วิทยานิพนธ์
เรื่อง

"การทดลองสอน 'วิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป' ด้วยแบบ
กิจกรรมแก่นักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร"

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลิ่งชัน ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๑๒๑๕๗๕, ๓๑๑๕๐๕๕

โดย
นางสาวศรีวิบูลย์ จปานนท์
อ.ป., ก.ป.

M.A. (Colorado State College of Education)

หัวหน้าแผนกมัธยมศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

พระนคร

สารบัญเรื่อง

หน้า

คำนำ
บทที่

1. บทนำ	1
- ความเป็นมาของปัญหา	
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
- สมมติฐานของการวิจัย	
- ขอบเขตของการวิจัย	
- ข้อตกลงเบื้องต้น	
- ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	
- ความจำกัดของการวิจัย	
2. การศึกษาขั้นมูลฐาน	10
3. วิธีดำเนินงานและรวบรวมข้อมูล	23
- การเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูล	
- การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง	
- การวิเคราะห์ข้อมูล	
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิเคราะห์	40
- การวิเคราะห์ข้อมูล	
- สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	47
- สรุปผลการวิจัย	
- การอภิปรายผลการวิจัย	
- ขอเสนอแนะ	
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	

คำนำ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่าง
ดียิ่งจากอาจารย์ยัง อิงคเวทย์ ซึ่งเคยเป็นอาจารย์สอนวิชาการศึกษามัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา นายทะเบียนของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาพระนคร อาจารย์สุคใจ จรุงจิตต์ และเจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนได้ให้ความ
ร่วมมือในการค้นหาเรื่องราวเกี่ยวกับนักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ผู้
วิจัยรู้สึกทราบดีถึงความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ศรีวิบูลย์ จปานนท์

28 มิถุนายน 2516

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

วิธีการให้ความรู้เรื่อง "วิธีสอน" ซึ่งเป็นหลักการใหญ่ ๆ ที่ผู้เรียนจะคัดแปลงไปใช้ในการสอนวิชาต่าง ๆ แก่ผู้ที่จะเป็นครูหรือผู้ที่เป็นครูแล้วกลับมารับการอบรมในชั้นปริญญาการศึกษา ยังไม่มีการค้นคว้ากันอย่างจริงจัง

ผู้วิจัยได้เคยมีประสบการณ์ในการสอนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" มาแล้ว แก่นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกกว่าเรียนได้คะแนนดีมาจากวิทยาลัยครูต่าง ๆ นิสิตเหล่านั้นเป็นผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และเดิมมีพื้นฐานประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น กลวิธีที่ใช้ในการดำเนินการสอนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" แก่นิสิตภาคปกตินั้นมีหลักใหญ่อยู่ว่าให้นิสิตได้เรียนด้วยกิจกรรมหลายอย่างประกอบกัน เช่น ให้ฟังบรรยาย กำหนดหนังสือให้อ่าน แล้วทำรายงานส่งอาจารย์ผู้สอน ให้ค้นหาแหล่งความรู้จากห้องสมุด ให้สร้างอุปกรณ์การสอน ให้ร่วมกันอภิปรายเป็นหมู่ ให้บรรยายหรือรายงานในที่ประชุม ให้ศึกษาหลักวิธีสอนจากภาพยนตร์ และฟิล์มสตริป เป็นต้น

ต่อมาผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ทำการสอนนักศึกษาภาคค่ำด้วย และเนื่องจากความคิดและความเป็นห่วงว่านักศึกษาภาคค่ำเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ใหญ่ซึ่งย่อมมีความเข้าใจดีกว่า นิสิต อีกทั้งนักศึกษาภาคค่ำแต่ละคนต้องปฏิบัติงานในเวลากลางวันจนเหนื่อยแล้ว คงไม่มีเวลาจะทำรายงานอ่านหนังสือและกิจกรรมอื่น ๆ เหมือนอย่างนิสิตภาคปกติ ประกอบทั้งการสอนนักศึกษาในภาคฤดูร้อนมีเวลาเพียง 6 สัปดาห์ ซึ่งนับว่ากระชั้นมาก จึงทำให้คิดว่าการสอนนักศึกษาภาคค่ำไม่ควรใช้วิธีสอนด้วยกิจกรรมแบบต่าง ๆ เหมือนการสอนนิสิต ควรใช้วิธีให้นักศึกษาฟังบรรยายของอาจารย์ก็เพียงพอ

แต่ครั้งเมื่อได้ดำเนินการสอนนักศึกษาภาคค่ำได้ 1 ภาคเรียน กลับทำให้ผู้วิจัยเห็นชัดว่า วิธีสอนโดยให้นักศึกษาฟังคำบรรยายอย่างเดียวแล้วดำเนินการสอบในตอนกลางภาคและตอนสิ้นภาคเรียนนั้นไม่ช่วยให้นักศึกษาได้เกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะเชิงการ

ค่อนข้างใด เพราะความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาภาคค่ำได้จากการฟังบรรยายนั้น ส่วนใหญ่เป็นความรู้ที่เลื่อนลอย ผู้วิจัยจึงลองวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนิสิตภาคปกติ กับนักศึกษาภาคค่ำดู ปรากฏข้อแตกต่างที่มีความสำคัญเกินขีดบางข้อ ดังต่อไปนี้

นิสิตภาคกลางวัน	นักศึกษาภาคค่ำ
1. นิสิตมีอายุใกล้เคียงกันคือ ประมาณ 19 - 23 ปี 2. ทุกคนมีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียงกันคือ เรียน จบประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นต้น และ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงจาก วิทยาลัยครูโดยตรงเหมือนกัน 3. นิสิตเกือบทุกคนมีประสบการณ์ในการฝึกสอนภายใต้การแนะนำของอาจารย์ ฝึกสอนมาแล้ว 2 ครั้ง (ในระดับการ เรียน ป.กศ. ครั้งหนึ่ง และในระดับ ป.กศ.สูง อีกครั้งหนึ่ง)	1. นักศึกษามีอายุแตกต่างกันมากคือระหว่าง 20 - 42 ปี 2. พื้นความรู้ต่าง ๆ กัน เช่น (ก) บางคนจบ ม.6 แล้วสมัคร สอบวิชาชุดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และสมัครสอบวิชาชุด ประโยคมัธยม (ป.ม.) อีกต่อหนึ่ง (ข) จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น (ป.กศ.) แล้วสอบวิชาชุดครู ป.ม. ต่อ และ (ค) จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นและประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ง) บางคนมีประสบการณ์พิเศษ เช่น เคยไปศึกษาวิชาศาสนาต่างประเทศ 3. นักศึกษามีประสบการณ์ในการสอนต่าง ๆ กัน - บางคนไม่เคยฝึกสอนเลย - บางคนเคยฝึกสอน 1 ครั้ง - บางคนเคยฝึกสอน 2 ครั้ง

นิสิตภาคกลางวัน	นักศึกษาภาคค่ำ
4. ประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียน ประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยมี 5. นิสิตยังไม่เคยประกอบอาชีพ หรือเป็น ครูมาเลย	4. นักศึกษาบางคนไม่เคยสอนในโรงเรียนเลย บางคนเคยสอนในโรงเรียนถึง 15 ปี 5. นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในภาคค่ำมีอาชีพ มีตั้งแต่การเป็นครูสอนในระดับอนุบาลศึกษา ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
6. ในด้านสุขภาพของร่างกาย นิสิตยังมีสุขภาพแข็งแรง 7. ในด้านอารมณ์ นิสิตภาคปกติส่วนมากมีความรื่นเริงสนุกสนานอย่างเด็กวัยรุ่น	6. นักศึกษาภาคค่ำหลายคนมีอาการเหน็ดเหนื่อยและอ่อนเพลียเวลาฟังบรรยาย 7. นักศึกษาภาคค่ำมีความกังวลต่อหน้าที่การงานและในภาระในครอบครัวและอื่น ๆ
8. นิสิตหลายคนได้อยุ่หอพัก แม้บางคนจะต้องเดินเรียนก็เสียเวลาเดินทางเพียงไปกลับระหว่างที่พักกับวิทยาลัย	8. นักศึกษาภาคค่ำเกือบทุกคนต้องเสียเวลาเดินทางจากบ้านไปทำงาน และเสียเวลาเดินทางมาวิทยาลัยอีกต่อหนึ่ง บางคนที่พักอยู่ถึงอยุธยา และสระบุรีก็มี
9. ด้านการบรรจุเวลาเรียนวิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป นิสิตมีเวลาเรียน 1 ภาคเรียน ซึ่งมี 12 สัปดาห์ และแบ่งเรียนกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง	9. นักศึกษาภาคค่ำในภาคเรียนที่ 1, 2 และ 3 ต้องเรียนแบ่งเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง และ 1 ชั่วโมง สำหรับภาคฤดูร้อน มี 6 สัปดาห์ แบ่งเรียนสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง

เมื่อผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาภาคค่ำต่างมีประสบการณ์และพื้นความรู้ตลอดจนอาชีพการงานแตกต่างกันเช่นนี้ เมื่อเข้ามาศึกษาอยู่ชั้นเดียวกัน ความสนใจและความต้องการตลอดจนสิ่งกีดขวางและภูมิหลัง (concept and experiential background) ก็แตกต่างกันไป ผู้สอนจะใช้กลวิธีในการสอนอย่างเดียวกันย่อมไม่เหมาะสม แต่ผู้วิจัยก็เชื่อมั่นว่าการให้นักศึกษาภาคค่ำเรียนด้วยการฟังบรรยายอย่างเดียวกันไม่ได้ผลเหมาะสม ผู้วิจัยจึงเห็นเป็นการสมควรที่จะค้นหาวิธีการสอนซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้ความรู้ความเข้าใจพอได้เปรียบกับนิสิตภาคปกติ เพื่อเอาไปใช้ในการประกอบอาชีพครูได้

หลังจากได้คิดทบทวนและพิจารณาตามหลักการศึกษแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาเป็น 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 หลักวิธีสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป ซึ่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้กำหนดเป็นหลักใหญ่ไว้ว่าให้นิสิตได้เรียนด้วยวิธีประกอบกิจกรรมนั้นได้ผลในการสอนหรือไม่

ประเด็นที่ 2 ควรใช้กลวิธีอะไรสอนวิชานี้แก่นักศึกษาภาคค่ำ

เมื่อพิจารณาประเด็นที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยมั่นใจว่าหลักวิธีสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป ซึ่งทางวิทยาลัยกำหนดเป็นหลักใหญ่ ๆ ไว้แล้ว ทั้งในค่านทฤษฎีและในค่านปฏิบัติ ในค่านทฤษฎีข้อกำหนดของวิทยาลัยให้นิสิตเรียนด้วยกิจกรรมหลายอย่างรวมกันนั้นช่วยให้ให้นิสิตได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองดังที่ Earl C. Kelley และ Marie I. Rasey ได้กล่าวไว้ใน Education and the Nature of Man ว่า What we know comes from us และ Man acquires knowledge through experience¹ ส่วนในค่านปฏิบัตินั้นก็เคยเห็นผลอยู่แล้วที่ผู้สอนเคยสอนมาโดยให้นิสิตเรียนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปด้วยกิจกรรมหลายอย่างรวมกัน หากแต่ยังไม่ทันได้ใช้สอนกับนักศึกษาภาคค่ำเท่านั้น

ส่วนประเด็นที่ 2 นั้น ได้พิจารณาแล้วผู้วิจัยก็ยังมั่นใจว่า เมื่อหลักวิธีสอนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษากำหนดให้เรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปนั้น เป็นหลักที่

¹ Kelley and Rasey, Education and the Nature of Man, (Harper and Brothers, Publishers, New York, 1952), pp. 32 - 37

ถูกต้องเหมาะสมมั่นคงปลอดภัยก็ควรใช้หลักวิธีสอนดังกล่าวนี้สอนแก่นักศึกษาภาคค่ำได้ ถึงแม้ว่านักศึกษาภาคค่ำจะมีเวลาเรียนน้อย แต่อาจารย์ผู้สอนก็อาจยืดหยุ่นกิจกรรมต่าง ๆ ให้เพลาลงหรือน้อยลงบ้างก็ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะใช้เวลาสอนในภาคฤดูร้อนหรือภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง ทดลองให้นักศึกษาภาคค่ำเรียนวิชาการแบบวิธีสอนทั่วไป ด้วยการประกอบกิจกรรมว่าจะได้ผลดีจริงหรือไม่เพียงไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลงของการใช้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในการสอนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" ว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาภาคคำ่วิชาลัยวิชาการศึกษาพระนคร มากน้อยเพียงไรโดยใช้กิจกรรมประเภทการอ่าน และวิจารณ์บทความที่อ่าน การฟังผู้สอนบรรยาย การรายงานปากเปล่าและข้อเขียน การดูภาพยนตร์และฟิล์มสตริป การทดลองสอนในชั้นเรียน และการอภิปรายเป็นกลุ่มตามหัวข้อที่กำหนด

สมมติฐานของการวิจัย

คาดว่าผลการใช้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ แก่นักศึกษาภาคคำ่วิชาลัยวิชาการศึกษาพระนคร จะมีประโยชน์ในการสร้างโครงการสอน บันทึกการสอนและการแสดงการสอนวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาพอสมควร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะจำกัดอยู่ภายในขอบเขต ดังนี้

1. ใช้กิจกรรมต่อไปนี้ในการสอนนักศึกษา

- ก. การฟังการบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป"
- ข. การอ่านและวิจารณ์บทความทางการศึกษาเรื่อง "ปรัชญาการศึกษาของไทย" โดย ดร.กัญญา สาคร และเรื่อง "การศึกษาแบบพัฒนาการ" โดย ดร.สาโรช บัวศรี

ค. การดูภาพยนตร์เรื่อง Problem Method และ Effective Learning in Elementary Schools และ Maintaining Classroom Discipline

ง. การดู filmstrip เรื่อง Maintaining Classroom Discipline และ Teaching Techniques

จ. การอภิปรายกลอนการศึกษาของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล

ฉ. การทดลองสอนวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาโดยสมมติให้เพื่อนนักศึกษาเป็นนักเรียน

ข. การทดลองสร้างโครงการสอน และบันทึกการสอนโดยศึกษาโครงการสอน และบันทึกการสอนที่นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครได้สร้างไว้ขณะออกฝึกสอน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ซึ่งเรียนในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2514 1 กลุ่ม จำนวน 45 คน นักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครซึ่งเรียนในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2515 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจำนวน 29 คน และกลุ่มที่ 2 จำนวน 51 คน

3. ข้อทดสอบที่ใช้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่านและฟัง และข้อสอบอัตนัยวัดความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ ทักษะคิด

4. ระยะเวลาทำการทดลองสอนภาคฤดูร้อน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนคนเดียว

5. การทดลองครั้งนี้ไม่พิจารณา และคำนึงถึงองค์ประกอบทางความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ อายุ เพศ ฐานะ และสิ่งแวดล้อม

ข้อทดลองเบื้องต้น

1. ผลการทดสอบเป็นเครื่องชี้ความเจริญงอกงามของผู้เรียน หลังการทดลองใช้กิจกรรมต่าง ๆ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ถือเป็นตัวแทนของนักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้

การวิจัยครั้งนี้จะได้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประโยชน์ที่นักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ได้รับจากการเรียนโดยใช้กิจกรรมชนิดต่าง ๆ

2. จะยืนยันให้วงการศึกษามีความมั่นใจว่า กิจกรรมในการสอนประเภทต่าง ๆ ไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครเท่านั้น ยังเป็น

ประโยชน์แก่นักศึกษาภาคค่ำด้วย

3. จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยวิชาการศึกษา เห็นประโยชน์การใช้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมการใช้กิจกรรม และอุปกรณ์การสอนในวิทยาลัยวิชาการศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กิจกรรม	หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาทำ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
นักศึกษาภาคค่ำ	หมายถึง ผู้ที่เข้ามาเรียนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ระหว่างเวลา 17.00 - 20.00 น. ในภาคเรียนที่ 1, 2, 3 และผู้ที่เข้ามาเรียนระหว่างเวลา 8.30 - 17.30 น. ในภาคเรียนฤดูร้อน
นิสิต	หมายถึง ผู้ที่เรียนจบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงจากวิทยาลัยครู เมื่อปีการศึกษา 2512 - 2515 และกรมการฝึกหัดครูได้คัดเลือกเข้ามาเรียนเพื่อรับปริญญาการศึกษามัธยมศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร และเป็นผู้ที่เรียนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ระหว่างเวลา 8.00 - 16.00 น. ในภาคเรียนที่ 1, 2, และ 3

ความจำกัดของการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "การทดลองสอนวิชาการ"ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" ด้วยแบบกิจกรรมแก่นักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร" อาจเกิดความไม่สมบูรณ์ในบางแง่ของการวิจัย และทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปบ้างควยสาเหตุดังต่อไปนี้ คือ

1. การวิจัยเรื่องนี้ทำการทดลองในภาคเรียนฤดูร้อน ซึ่งเป็นช่วงเวลาการเรียนที่สั้นมาก คือ 6 สัปดาห์ นักศึกษาต้องใช้เวลาสั้น ๆ ทำกิจกรรมซึ่งผู้วิจัยมอบให้ทำตามลำพัง และในการทำงานเป็นหมู่คณะ นักศึกษามีเวลาปรึกษาผู้วิจัยและเพื่อนนักศึกษาควยกันน้อยมาก

2. พื้นความรู้และภูมิหลังของนักศึกษาแตกต่างกัน เพราะนักศึกษาที่เข้ามาเรียน เป็นนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครไม่พร้อมกัน ทำให้ นักศึกษามีพื้นความรู้วิชาการศึกษา และวิชาสามัญแตกต่างกัน

3. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สภาพทางอารมณ์ของ นักศึกษา สภาพแวดล้อมของห้องเรียน ห้องฉายภาพยนตร์ และห้องสมุด

แต่อย่างไรก็ดีความมุ่งหมายขอใหญ่ของการวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงว่า กิจกรรมชนิดใดเหมาะที่จะใช้สอนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" แก่นักศึกษาภาค คำ ซึ่งจะให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทิ่จะช่วยให้เขายึดเป็นหลักในการสอนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย เพราะฉะนั้นความจำกัด 3 ประการดังกล่าวข้างตน จึงถือได้ว่าไม่กระทบกระเทือนการวิจัยครั้งนี้ และไม่เป็นเหตุ ทำให้ผลการวิจัยผิดเพี้ยนคลาดเคลื่อนไปมากนัก

บทที่ 2

การศึกษาขั้นมูลฐาน

นักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ส่วนใหญ่เป็นครูประจำการ มีวุฒิต่ำกว่าปริญญา เพื่อที่จะสร้างครูวุฒิปริญญาให้พอเพียงกับบ้านเมืองและส่งเสริมวิทยฐานะของครูประจำการ รัฐบาลจึงอนุมัติให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดสอนภาคค่ำ แต่เนื่องจากครูประจำการ ข้าราชการอื่น ๆ และผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ ที่มาเรียนภาคค่ำต้องทำงานสอนและงานอื่นเต็มเวลาอยู่แล้ว การมาเรียนภาคค่ำทำให้ผู้เรียนเหนื่อย ผลการเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ถึงขั้นที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาวางไว้

การศึกษาขั้นมูลฐานพิจารณา 3 ด้าน

1. ตัวนักศึกษา

1) อายุ นักศึกษามีอายุตั้งแต่ 21 ปี จนถึง 45 ปี

2) งานที่ทำประจำ

- ก. การเป็นครูสอนวิชาต่าง ๆ ในระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา
มัธยมศึกษาสายสามัญ มัธยมศึกษาสายอาชีพ และวิทยาลัยครู
- ข. การทำงานด้านบริหาร ด้านธุรการ
- ค. การรับราชการทหาร ตำรวจ
- ง. การทำงานเอกชน

3) จิตใจ เมื่อเทียบกับนิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่มีครอบครัว และบุตรที่ต้องคอยดูแล ผู้ที่เป็นครูสอนมีงานที่จะต้องทำหลังการสอน เช่น การทำคะแนนของนักเรียน การเตรียมการสอน และการตรวจงานที่นักเรียนนำมาส่ง

4) การเดินทาง นักศึกษาทำงานอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ เมื่อเทียบกับนิสิต นักศึกษาต้องใช้เวลาเดินทางมากกว่านิสิต

2. พื้นฐานความรู้ของนักศึกษา นักศึกษามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก บางคนเรียนจบ ม.6 จากโรงเรียน แล้วสอบวิชาชุดจนกระทั่งได้ประกาศนียบัตรครูประโยคมัธยม บางคนเรียนจบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น แล้วสอบวิชาชุดจนได้ พ.ม. บางคนก็เรียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาคอนทุนปริญญาการศึกษบัณฑิต

ประสบการณ์ นักศึกษาบางคนไม่เคยเป็นครูที่ทำการสอนเลย บางคนเคยมีประสบการณ์การสอน 1 ปี บางคนเคยทำการสอนติดต่อกัน 15 ปี บางคนเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ และบางคนเป็นครูใหญ่

3. หลักการสอนตามทฤษฎีการศึกษา เรื่องนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานั่งสืบ ซึ่งผู้เขียนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์อย่างมากในด้านการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนที่ได้รวบรวมจากหนังสือ Education and the Nature of Man โดย Earl C. Kelley และ Marie I. Rasey

สิ่งที่มีชีวิตมีความสามารถที่จะจำและควบคุมสิ่งแวดล้อม มนุษย์รู้ถึงสิ่งแวดล้อม เพราะมนุษย์มีสัญชาตญาณ (perception) สัญชาตญาณเป็นเครื่องเชื่อมระหว่างตัวเรากับสิ่งแวดล้อม สัญชาตญาณเป็นสิ่งที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการรู้ (knowing) และความประพฤติต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการรู้

สิ่งที่เรารู้มาจากตัวเราเอง การตีความอย่างผิวเผินเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของสัญชาตญาณก็ถือว่าอินทรีย์เป็นแต่เพียงเครื่องรับและสัญชาตญาณมาจากสิ่งภายนอก ถ้าเรามองเห็นต้นไม้ ต้นไม้เป็นสัญชาตญาณ เพราะต้นไม้เป็นตัวเริ่มเหตุการณ์ การตีความอย่างนี้แปลว่าสิ่งที่เราเห็นเหมือนกับสิ่งที่ปรากฏจริง เมื่อต้นไม้เป็นสัญชาตญาณ อินทรีย์ทุกอินทรีย์จะแลเห็นเหมือนกันหมด

แต่เรารู้จากหลักฐานที่ได้จากการทดลอง (laboratory evidence) ว่าสัญชาตญาณที่แท้จริงมาจากอินทรีย์เอง ไม่ได้มาจากวัตถุภายนอก เมื่อเรามองเห็นต้นไม้ เราแลเห็นโดยอาศัยประสบการณ์เดิมของเราเกี่ยวกับต้นไม้ คนที่อาศัยอยู่ในที่ราบจะแลเห็นต้นไม้อย่างหนึ่ง คนที่อาศัยอยู่ในป่าจะแลเห็นต้นไม้อีกอย่างหนึ่ง ไม่มีคน 2 คนที่แลเห็น

เหมือนกัน คือคนใดที่ความหมายสิ่งที่เห็นโดยอาศัยประสบการณ์และเป้าหมายของเขา

สิ่งที่เราเห็นจริงไม่ใช่วัตถุ สิ่งที่เราเห็นอาจเป็นหลายสิ่งกับหลายคน คนทุกคนจะตีความหมายสิ่งที่เขาเห็น และจากการตีความหมาย คนก็จะประพจน์ออกมาอย่างหนึ่ง

วัตถุที่ทำให้เกิดสัญชาตญาณเป็นสิ่งที่มียู่ (exist) สัญชาตญาณของคนจะคล้ายกับวัตถุ แต่เรื่องนี้ไม่จริงเสมอไป เรามีประสบการณ์การเห็นบางสิ่งที่แตกต่างกับคนอื่นหนึ่งทั้ง ๆ ที่ต่างฝ่ายก็เห็นวัตถุนั้นในเวลาเดียวกัน การที่เราเห็นแตกต่างกันเช่นนี้ มักจะทำให้เราโต้เถียงกัน ทั้งนี้เพราะเราไม่เข้าใจเรื่องสัญชาตญาณ

มีตัวอย่างอีกอันหนึ่งเกี่ยวกับคนวิกลจริต คนโรคจิตบางคนจะปฏิเสธสิ่งแวดล้อมโดยสิ้นเชิง เขาไม่สนใจสิ่งแวดล้อม หรือบางทีเขาตีความหมายสิ่งที่เข้ามาทางเครื่องรับของเขาผิด เขาสร้างสิ่งแวดล้อมของเขาใหม่ให้เข้ากับจุดประสงค์ของเขา เขาจะบรรจุสิ่งแวดล้อมของเขาด้วยสิ่งที่เขาปรารถนาจะเห็นหรือจะอยู่ด้วย สัญชาตญาณทุกอย่างมาจากตัวเราเอง มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์และจุดประสงค์ของเรา ความจริงข้อนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เราทราบว่าเราสร้างประสบการณ์ของเราด้วยกระบวนการนี้

มนุษย์แต่ละคนประกอบไปด้วยประสบการณ์ที่ตัวเราเองได้สัมผัสไว้ โดยเหตุที่มนุษย์สามารถที่จะจำ มนุษย์จึงสามารถรวบรวมประสบการณ์ไว้ได้ และสัญชาตญาณของมนุษย์ก็เกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์ของเขา เรื่องนี้นับว่าเป็นกระบวนการ 2 ทาง (Two way process) คือสิ่งที่เราได้เห็น (perceive) จะมาเป็นประสบการณ์ของเรา มันจะเข้ามาอยู่ในตัวเรา และสัญชาตญาณอันต่อไปของเราจะถูกระบายสื่อกับสัญชาตญาณเก่า ๆ

ความรู้เกิดขึ้นเมื่อเรามีประสบการณ์ สัญชาตญาณ ประสบการณ์ ความคิด และค่านิยม เป็นสิ่งที่เราควรคิดว่ามันอยู่ในกระบวนการอันเดียวกัน บางทีเราอาจต้องรวมเอาอารมณ์และทัศนคติลงไปในปรากฏการณ์นี้ด้วย เพราะทุกครั้งที่เรามีประสบการณ์ เรามักจะมีอารมณ์

เพราะเหตุที่เรามีความสามารถที่จะจำ ทำให้เมื่อเรามีประสบการณ์แล้ว มีบางสิ่งบางอย่างเหลืออยู่ สิ่งที่เหลืออยู่นี้จะถูกสร้างเข้าไปในโครงสร้างของเรา ทำให้เราเปลี่ยนแปลงไป เราจะประพจน์แตกต่างจากเมื่อก่อนที่เราจะมีประสบการณ์

สิ่งที่เหลืออยู่เราอาจกล่าวได้ว่าเป็นความรู้ ที่จริงมากกว่านั้น มีทั้งทัศนคติและนิสัย ความรู้เป็นผลหรือส่วนที่เหลือจากกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้เป็นเรื่องไม่ซ้ำกับใคร (unique) เพราะฉะนั้นความรู้ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ก็มีลักษณะไม่ซ้ำกับใคร ไม่มีใคร 2 คนที่รู้อะไร ๆ เหมือน ๆ กัน และไม่มีความรู้อันใดที่จะมีผลชนิดเดียวกันต่อคนทุก ๆ คน

สรุปได้ว่า ความรู้ก็คือสิ่งที่เรารู้ มันเป็นผลของหรือสิ่งที่เหลือจากกระบวนการของสัญชาตญาณและประสบการณ์

เรามาจากพันธุกรรมที่ต่างกัน เรามีสัญชาตญาณซึ่งเป็นของเรา เราไม่ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ เหมือนที่คนอื่นเห็น รายละเอียดที่เราเห็นเราไม่สามารถจะแบ่งปันกับเพื่อนของเราได้ สรุปได้ว่า เราไม่ได้มีโลกร่วม (common world) กับเพื่อนของเรา แต่ละคนก็แลเห็นสิ่งต่าง ๆ ไปอย่างหนึ่ง เราตีความหมายสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของเราเอง และความแตกต่างนี้ทำให้เราแตกต่างกัน

นี่เป็นเหตุผลที่ว่าทำไมเราจึงเข้าใจคนอื่นได้ยาก บางทีแม้กระทั่งว่าคน 2 คน ที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกันและสนิทกันก็ยังเข้าใจกันไม่ได้

การสื่อสาร (communication) ปัญหาสำคัญอันหนึ่งของมนุษย์ก็คือการสื่อสาร การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้เรารู้ถึงความคิด ความรู้สึก และความเชื่อของคนอีกคนหนึ่ง การสื่อสารไม่ใช่เรื่องง่าย เรามักคิดว่าถ้าเราบอกอะไรกับคนคนหนึ่งเขาจะทราบเรื่องที่เรากล่าว และถ้าเราให้เขาดูบางสิ่งบางอย่าง เขาจะแลเห็นสิ่งที่เราให้เขาดู

สัญชาตญาณเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดพัฒนาการหลายด้าน โดยธรรมชาติของสัญชาตญาณไม่มีคน 2 คนที่จะมีสัญชาตญาณเดียวกัน หรือเอาสัญชาตญาณไปใช้ทางเดียวกัน

งานการสอนก็คือการสื่อสาร แต่ไม่ได้หมายความว่า การสื่อสารจะต้องเป็นการสื่อสารจากครูถึงนักเรียนเท่านั้น การสื่อสารอาจจะมาจากนักเรียนถึงครู หรือมาจากระหว่างนักเรียน

ด้วยกัน ครูที่ไม่สามารถจะสื่อได้จะขัดขวางพัฒนาการของเด็กหลายด้าน

วิธีสื่อที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ก็คือ การสื่อด้วยภาษา แต่ภาษาก็ยังไม่เป็นเครื่องมือในการสื่อที่สมบูรณ์ เพราะคำแต่ละคำไม่ได้มีความหมายชัด (precise) อย่างที่เราคิด ผู้รับจะตีความคำที่เขาได้ยิน และการตีความเขาจะตีความตามประสบการณ์ จุกประสงค์ และระบบค่านิยมที่เขายึดถือ

เพราะเหตุที่เมื่อคนสื่อกัน คนจะตีความคำที่ได้ยินอย่างแตกต่างกัน ในการสื่อความกันจึงควรมีการสื่อ 2 ทาง ในการสนทนาหรือในการอภิปราย ควรมีการถามเพื่อให้เกิดความแจ่มแจ้ง ควรมีการขอให้ผู้พูด พูดอีกอย่างหนึ่ง หรือขอให้ผู้ฟังกล่าวซ้ำ

การสอนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสื่อ การสอนการเรียนจะได้ผลดีถ้าเราเอาความรู้เกี่ยวกับเรื่องการสื่อมาใช้

ถ้าจะให้การสื่อได้ผลดี สิ่งแรกที่เราต้องทำก็คือการทำลายกำแพงที่กั้นอยู่ระหว่างครูและนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน คือทุกคนควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และคำที่ครูใช้ควรอยู่ในความเข้าใจของผู้เรียน

วิธีที่ควรใช้ในการสอน (method) วิธีสอนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดสภาพการณ์ ครูที่มีทัศนคติประชาธิปไตยจะมีความเชื่อที่เข้ากับอุดมคติของประชาธิปไตย เช่นความเชื่อที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีจุดประสงค์และความต้องการ การคิดสร้างวิธีสอนขึ้นจะต้องเอาความรู้เรื่องนี้ไปใช้ การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ถ้ามีการสื่อ ถ้ามีการสื่อมาก การเรียนรู้ก็เกิดขึ้นมาก ครูที่มีความเชื่อในประชาธิปไตย เชื่อว่าคนจะไม่มี ความเกียจคร้าน ถ้าเขาได้ทั้งจุดประสงค์บางอย่างไว้ เพราะเขาจะไม่อยู่นิ่ง แต่จะทำอะไรบางอย่างเพื่อให้จุดประสงค์ของเขาสำเร็จ

เกี่ยวกับวิธีสอน เราจะเรียนได้ดีถ้าเราได้ใช้ทุกส่วนของตัวเอง วิธีสอนที่มนุษย์สร้างขึ้นจะต้องมีการพยายามให้ผู้เรียนได้กระทำมากที่สุด ในการสอนที่อยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตยจะต้องมีการให้ครูและนักเรียนได้วางแผนงานร่วมกัน

Kelley และ Rasey กล่าวว่า "การสอนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับมนุษย์
วิธีสอนที่เราคิดขึ้นควรเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของมนุษย์มากยิ่งขึ้น"²

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนที่ได้รวบรวมจากหนังสือ Student Teaching in Secondary Schools เขียนโดย Batchelder, McGlasson และ Schorling

ผู้เขียนกล่าวว่า "ตามความหมายใหม่ของคำว่า วิธี (method) ครูมีบทบาท

1. ศึกษาความต้องการ สิ่งแวดล้อม และความสามารถของนักเรียน
2. ช่วยนักเรียนตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมกับตัวของเขา
3. จัดประสบการณ์ที่จะช่วยให้เด็กไปถึงเป้าหมายเท่าที่จะทำได้
4. ช่วยให้เด็กสามารถวัดผลความสำเร็จของตนเอง"³

นอกจาก Batchelder, McGlasson และ Schorling จะกล่าวเรื่องวิธีสอนอย่างนี้แล้ว เขายังกล่าวว่าผู้สอนต้องไม่ลืมที่จะจูงใจนักเรียน เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีการจูงใจ (motivation) เขากล่าวว่าครูจะจูงใจนักเรียนได้โดยวิธีต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนทำการแก้ปัญหา (problem solving)
2. ให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์ และให้บทเรียนเกี่ยวข้องกับความสนใจของนักเรียน

²

Earl C. Kelley and Mario I. Rasey, Education and the Nature of Man, (Harper and Brothers, Publishers, New York, 1952), p. 153

³

Howard T. Batchelder, Maurice McGlasson and Raleigh Schorling, Student Teaching in Secondary Schools, (McGraw Hill Book Company, New York, 1964), p. 141

3. ใช้เทคนิคการทดลอง (laboratory techniques)
 4. ใช้เทคนิคการอภิปราย
 5. ให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัส (sensory experiences)
 6. ใช้กระบวนการสอนหลาย ๆ อย่างในการสอน เช่นให้นักเรียนมีการรายงานปากเปล่าเป็นรายบุคคล ให้รายงานปากเปล่าเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำการบรรยาย ให้ดูภาพยนตร์และอภิปรายเกี่ยวกับภาพยนตร์ ให้รายงานปากเปล่าโดยใช้แผนภูมิ และรูปภาพ
 7. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนอย่างกว้างขวาง เช่นให้ตอบคำถาม ให้ออกมาเขียนกระดาน ให้นักเรียนปรึกษาหารือกัน
 8. ให้นักเรียนรู้ถึงความก้าวหน้าของตน
 9. ให้งานที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- นอกจากจะต้องใช้การตั้งใจในการสอน เขายังแนะนำว่าถ้าเราไม่ต้องการให้นักเรียนเป็นเหยื่อสังคม เราควรสอนให้เขารู้จักคิด (reflective thinking)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอนที่ได้รวบรวมจากหนังสือ College Teaching

ซึ่งเขียนโดย James W. Brown และ James W. Thornton

Brown และ Thornton ได้แนะนำกิจกรรมและอุปกรณ์การสอนที่ควรใช้ในการสอนนักเรียนระดับอุดมศึกษา พร้อมทั้งได้ให้ข้อแนะนำแก่ผู้สอนในการดำเนินกิจกรรม และใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การบรรยายอย่างมีแบบแผน (formal lecture)

คำแนะนำในการบรรยาย

1) เตรียมโน้ต (โดยมากจะเขียนกันในรูปสังเขปหัวข้อ) ผู้สอนจะต้องพบพานโน้ตอย่างละเอียดก่อนบรรยาย

2) เตรียมเขียนตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังและประสบการณ์ของนักเรียน
ต้องเตรียมตัวอย่างล่วงหน้าเหมือนการเตรียมการบรรยาย

3) อย่าอ่านจากโน้ต ควรจะพูดออกมา เวลาพูดควรจะช้าเสียงนุ่มนวล
เรียนทั่วห้อง เพื่อที่นักเรียนมีปฏิกิริยาอะไร เข้าใจเพียงใด จุดที่เข้าใจจากควรพูดซ้ำ
หรือเปลี่ยนแปลงข้อความที่พูดในประโยคเป็นแบบอื่น

4) อย่าพูดด้วยเสียงระดับเดียว ควรพูดให้ดังพอที่ทุกคนจะได้ยินได้โดย
ไม่ต้องพยายามตะแคงหูฟัง

5) อย่าดังเลที่จะหยุดบรรยาย แล้วไปทำกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมกว่า เมื่อ
เห็นว่าความสนใจของนักเรียนลดลง

6) แสดงความมั่นใจในเรื่องที่พูด

7) เมื่อบรรยายจบควรสรุปจุดที่สำคัญ ๆ

นอกจากนี้ Brown และ Thornton ยังได้ให้คำแนะนำด้วยว่า
ถ้าเราอยากจะตรวจสอบว่าเราบรรยายได้ดีหรือบกพร่องอย่างไรให้ทำดังนี้

1) บันทึกแบบบรรยายทั้งหมดไว้ และถ้ามีการบรรยายอีกให้บันทึกแบบ
อีกครั้งหนึ่ง แล้วเอามาเปรียบเทียบกัน

2) ให้เพื่อนของผู้บรรยายมานั่งฟังและวิจารณ์

3) ให้นักเรียนส่งโน้ตบางครั้งบางคราว หรือให้ส่งโน้ตทันทีหลังจากฟัง
เพื่อที่ผู้บรรยายจะสื่อความหมายได้เพียงใด

4) ทดสอบ (quiz) ทันที เพื่อที่ผู้ฟังเข้าใจถูกต้องเพียงใด

5) เอาข้อสอบมาวิเคราะห์ดูว่าผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่ถูกถามและผิดเพียงใด

2. การบรรยายอย่างไม่เป็นแบบแผน (informal lecture)

หมายถึงการบรรยายที่ให้นักเรียนเข้ามีส่วนร่วมโดยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
กับจุดที่สำคัญบางตอนในคำบรรยาย หรือตอบคำถามที่ผู้สอนถามหรือที่นักเรียนคนอื่นถาม

คำแนะนำในการบรรยายอย่างไม่มีแบบแผน

- 1) เตรียมคำถามที่จะทำให้ต้องมีการอภิปรายล่วงหน้า
- 2) ตั้งคำถามและให้คนอาสาตอบ หรือชี้ตัวให้ตอบ
- 3) ศึกษาปฏิกริยาของนักเรียนขณะบรรยายหรืออภิปราย มีการเปลี่ยนสลับไปมาอย่างเหมาะสมระหว่างการบรรยายและการอภิปรายเพื่อเน้นจุดสำคัญบางประการและเพื่อยิดความสนใจผู้ฟังไว้ ผู้บรรยายตรวจสอบความเข้าใจของผู้ฟัง โดยให้ผู้ฟังสรุปย่อ ๆ บางครั้งบางครั้งถามเรื่องที่บรรยาย

3. การอภิปราย

ในการนำการอภิปราย เขาให้คำแนะนำว่าผู้สอนควรทำดังนี้

- 1) ให้ทุกคนมีความเข้าใจและประสบการณ์ร่วมกันก่อน เช่น ให้อ่านบทความมาก่อน หรือให้ดูภาพยนตร์ร่วมกัน
- 2) ผู้นำอภิปรายจะต้องพยายามทำให้ทุกคนที่จะร่วมอภิปรายเกิดความรู้สึกเป็นกันเองและร่วมมือกัน
- 3) ผู้นำอภิปรายจะต้องตั้งคำถามที่จะทำให้ผู้เรียนต้องเสนอข้อเท็จจริง และความคิดเห็นมากกว่าที่จะตอบว่าใช่ - ไม่ใช่
- 4) ผู้นำอภิปรายกล่าวซ้ำหรือขยายความที่นักเรียนได้กล่าวเมื่อจำเป็น ผู้นำอภิปรายควรให้นักเรียนยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้ร่วมอภิปรายคนอื่น ๆ เข้าใจความคิดของเขา หรือให้พูดข้อความที่กล่าวมาแล้วโดยใช้ถ้อยคำอีกอย่างหนึ่ง เพื่อให้ทุกคนที่ร่วมอภิปรายเข้าใจดีขึ้น
- 5) ผู้นำอภิปรายจะต้องเหลือเวลาไว้สรุปตอนท้าย ผู้บรรยายหรือนักเรียนอาจสรุปเรื่องที่ได้อภิปราย ผู้นำอภิปรายควรให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าการอภิปรายช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจบางอย่างดีขึ้น

4. การใช้อุปกรณ์สื่อทัศนะ

ก. ภาพยนตร์

ในการใช้ภาพยนตร์เป็นอุปกรณ์การสอนเขาได้ให้คำแนะนำแก่ผู้สอนดังนี้

1) ผู้สอนจะต้องดูภาพยนต์นั้นล่วงหน้า จะต้องจดโน้ตระหว่างดูภาพยนต์ เพื่อความีจุดสำคัญอะไรที่ควรจะเน้น ผู้สอนจะต้องตรวจความีคำสำคัญ ๆ อะไรที่จะต้องให้นักเรียนเข้าใจ จะต้องเตรียมตั้งคำถามที่จะทำให้นักเรียนต้องคิดระหว่างดูภาพยนต์

2) ผู้สอนจะต้องจูงใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการดูภาพยนต์ เวลาผู้สอนแนะนำให้นักเรียนรู้จักภาพยนต์ ควรทำดังนี้

- บอกชื่อภาพยนต์
- ให้ทราบจุดสำคัญ ๆ ที่ภาพยนต์ต้องการแสดงและบอกให้นักเรียนทราบว่ามันเกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังเรียนอย่างไร
- เตรียมเขียนปัญหาที่นักเรียนควรจะโต้ตอบ เมื่อดูภาพยนต์จบ
- ช่วยอธิบายคำยากและคำสำคัญบางคำ เพื่อช่วยให้นักเรียนดูภาพยนต์เข้าใจดีขึ้น

- ให้นักเรียนทราบว่าเมื่อดูภาพยนต์แล้วนักเรียนจะต้องทำกิจกรรมอะไรซึ่งเป็นการติดตามผลการดูภาพยนต์ (เช่น ผู้สอนอาจจะสอบนักเรียน หรือให้อภิปราย หรือให้นำเอาความรู้ที่ได้จากการดูภาพยนต์ไปใช้)

3) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมระหว่างดูภาพยนต์ คือพยายามให้นักเรียนคิดขณะที่ดูภาพยนต์

4) ให้นักเรียนทำกิจกรรมซึ่งเป็นการติดตามผลการดูภาพยนต์ ผู้สอนอาจให้มีการอภิปรายโดยผู้สอนจะบอกให้นักเรียนทราบล่วงหน้าว่าจะอภิปรายกันในหัวข้อใด ผู้สอนอาจสอบเพื่อทำความเข้าใจ ถ้าเป็นภาพยนต์ที่เกี่ยวกับทักษะในเรื่องต่าง ๆ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเอาสิ่งที่ได้เห็นจากภาพยนต์ไปใช้ การฉายภาพยนต์อีกครั้งหนึ่งควรทำเมื่อต้องการจะเน้นจุดสำคัญ หรือเพื่อแก้ความรู้อคติความเข้าใจที่ผิด

ข. ฟิล์มสตริป

ในการใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์การสอน เราได้ให้คำแนะนำแก่ผู้สอนดังนี้

1) ยื่นหน้าห้องใกล้จอ ให้คนอื่นคนหนึ่งเป็นคนฉายฟิล์มสตริป โดยวิธีนี้ผู้สอนจะติดต่อกับนักเรียน และชี้รายละเอียดของภาพได้ง่าย

2) อ่านข้อความใต้ฟิล์มสตริปดัง ๆ เวลาค้นหา หรือผู้สอนจะให้ นักเรียนเป็นผู้อ่านก็ได้ ผู้สอนอาจตั้งคำถาม และรวมอภิปรายกับนักเรียนเกี่ยวกับข้อความใต้ภาพ

เวลาฉายฟิล์มสตริป ผู้สอนควรพูดถึงสิ่งที่ปรากฏบนจอเท่านั้น ถ้าผู้สอนพูดถึงสิ่งอื่นในขณะที่มีภาพอีกอย่างหนึ่งบนจอ นักเรียนจะเกิดความสับสน และในการฉายภาพ ถ้าฉายภาพหนึ่งนานเกินไป นักเรียนจะหมดความสนใจ

4. การปฏิบัติในการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปในประเทศไทย

อาจารย์ที่สอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปในวิทยาลัยครู และวิทยาลัยวิชาการศึกษามีอยู่จำนวนมากที่จบจากสถาบันฝึกหัดครู โดยมีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างมาก อาจารย์บางคนมีประสบการณ์การสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในขณะที่ทำการฝึกสอนเท่านั้น ในการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป อาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนโดยการบรรยายตามหัวข้อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือประมวลการสอนรายวิชาต่าง ๆ ของคณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ข้อความที่บรรยายมักได้มาจากการอ่านตำราการศึกษาภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นจะให้ผู้เรียนได้ดูภาพยนตร์เกี่ยวกับการสอนซึ่งภาพยนตร์เกือบทั้งหมดเป็นภาพยนตร์ที่มีเสียงภาษาอังกฤษ และนักเรียนฟังเข้าใจได้น้อยมาก อาจารย์บางคนได้ให้นักเรียนดูฟิล์มสตริปเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งเป็นฟิล์มสตริปที่สร้างในต่างประเทศ เนื้อเรื่องบางตอนเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยากสำหรับนักเรียนไทย กิจกรรมเกี่ยวกับการออกไปสังเกตการสอนจริงในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทำได้ถ้าวิทยาลัยครูหรือวิทยาลัยวิชาการศึกษามีโรงเรียนสาธิต แต่การสังเกตการสอนเพื่อจะเข้าใจหลักการสอนก็ยังทำได้ยากที่โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยบางแห่ง เพราะผู้สอนจำนวนมากรู้สึกวาทันไม่พร้อมที่จะให้ผู้เข้าไปสังเกตการสอนของตน ปัจจุบันได้มีผู้พยายามแสดงการสอนและให้แผนกอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาถ่ายทำไว้ในเทปที่เรียกว่า video

tape แต่การถ่ายทำยังต้องปรับปรุงอีกมาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่น้อย และอาจารย์บางคนที่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นเวลานานกลับไม่สนใจที่จะสอนวิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป ผู้วิจัยยังไม่ทราบเหตุผลในเรื่องนี้แน่ชัด

5. ผลการเรียนรู้และผลการสอบระหว่างเรียนของนักศึกษา ศึกษาระเบียบวิธีสอนทั่วไปเท่าที่เป็นมา

การฟังการบรรยายและการอ่านประกอบการบรรยายช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในหัวข้อที่ผู้สอนได้บรรยาย แต่ทัศนคติในบางเรื่องของนักศึกษาไม่ใคร่เปลี่ยนแปลง เช่นนักศึกษาที่เป็นครูสอนติดต่อกันหลาย ๆ ปี มีความรู้สึกเห็นดีเห็นชอบกับการแก้ไขความประพฤติของนักเรียนด้วยการลงโทษทางร่างกาย นักศึกษาที่ประกอบอาชีพครูขณะมาศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะอภิปรายกับผู้สอนหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของเขา เช่นในเรื่องการสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในเรื่องผู้บริหารการศึกษา และปัญหาการศึกษาของไทยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการสอน แต่นักศึกษาที่ไม่ได้ทำหน้าที่สอน แต่ทำงานธุรการไม่มีใครสนใจอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการสอนมากนัก

ผลการสอบที่เป็นข้อเขียนส่วนมากนักศึกษาทำได้ดี แต่งานที่นักศึกษาต้องทำโดยใช้ความรู้ที่ได้ฟังจากการบรรยาย เช่นการทำโครงการสอน บันทึกการสอน ยังไม่ได้ผลดีเป็นที่พอใจ

เนื่องจากผลการเรียนและผลการสอบของศึกษาระเบียบวิธีสอนทั่วไปยังต้องปรับปรุงอีก ผู้วิจัยจึงคิดหาวิธีที่จะทำให้การเรียนการสอนในวิชานี้เกิดผลดีขึ้น

ข้อสรุปที่ 2

ในการที่จะสร้างครูวิชาชีพครูให้เพียงพอความต้องการของประเทศ และทำการสอนให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่วางไว้ รัฐบาลได้อนุมัติให้มีการสอนภาคค่ำ ทำให้ครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ เข้ามาศึกษาต่อในวิทยาลัยวิชาการศึกษา เท่าที่ผู้วิจัยได้ค้นหาเอกสารต่าง ๆ ที่พอจะหาได้ตามวิทยาลัยวิชาการศึกษาต่าง ๆ ก็ได้พบว่าได้มีผู้

โคเขียนเรื่องเกี่ยวกับการสอนวิชา"ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" แก่นักศึกษาภาคค่ำเลย

ฉะนั้นงานวิจัยเรื่อง "การทดลองสอน 'วิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป' ด้วยแบบกิจกรรมแก่นักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร" ซึ่งผู้วิจัยทำการวิจัยนี้ จึงนับว่ายังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน และผู้วิจัยมีความเชื่อและมีสมมติฐานว่ากิจกรรมการสอนประเภทต่าง ๆ ที่นักการศึกษาต่างประเทศได้เขียนแนะนำไว้ในหนังสือ Education and the Nature of Man, Student Teaching in Secondary Schools และ College Teaching หากได้เลือกมาใช้สอนนักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครแล้ว คงช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงว่า กิจกรรมเหล่านั้นจะมีประโยชน์ต่อนักศึกษาภาคค่ำของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครหรือไม่ เพียงไร

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานและรวบรวมข้อมูล

ลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง

1. การเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองได้ทำดังนี้

ก. กำหนดปัญหา ความมุ่งหมาย สมมติฐาน ขอบเขตและนิยามของคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนผลซึ่งคาดว่าจะได้จากการวิจัยครั้งนี้

ข. การคัดเลือกตัวอย่างประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคค่ำซึ่งกำลังเรียนอยู่ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ทั้งชายและหญิง ปีการศึกษา 2514 1 กลุ่ม จำนวน 45 คน และนักศึกษาภาคค่ำซึ่งกำลังเรียนอยู่ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ทั้งชายและหญิง ปีการศึกษา 2515 อีก 2 กลุ่ม จำนวน 29 คน และ 51 คน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครได้ใช้หลักสูตรเหมือนกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และวิทยาลัยวิชาการศึกษาสาขาอื่น ๆ ทุกประการ

เนื่องจากนักศึกษาที่มาศึกษา มีความตั้งใจที่จะเรียนให้จบโดยเร็วที่สุด นักศึกษาจึงพยายามที่จะลงทะเบียนในภาคเรียน 1 ให้ได้จำนวน 10 หน่วยกิต ซึ่งเป็นอัตราจำนวนหน่วยกิตสูงสุด ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้กำหนดไว้ และเนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครเป็นวิทยาลัยการศึกษาที่เพิ่งตั้งมาได้ 4 ปี ยังขาดอาจารย์วิชาเอกในหลายวิชา นักศึกษาจึงถูกบังคับให้ลงทะเบียนตามที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดวิชาสอน ความจำกัดเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถจะกำหนดเลือกนักศึกษาซึ่งมีวิชาเอกเดียวกัน และมีพื้นฐานความรู้วิชาการศึกษาอย่างเดียวกันมาทำการวิจัย ผู้วิจัยจึงต้องใช้ประชากรที่มาลงทะเบียนเรียน วิชาะเบียบวิธีสอนทั้งหมด ซึ่งมีทั้งนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกและวิชาโทต่าง ๆ กัน ที่มีพื้นฐานความรู้วิชาสามัญต่าง ๆ กัน และมีพื้นฐานความรู้วิชาการศึกษาต่าง ๆ กัน

ค. การเตรียมเครื่องมือในการทดลอง มีงานที่ต้องทำคือ

- 1) วิเคราะห์หลักสูตร และประมวลการสอนวิชาการะเบียบวิธีสอนทั่วไป
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
- 2) ศึกษาภาพยนตร์และฟิล์มสตริปที่จะต้องใช้ในการทดลอง
- 3) ติดต่อกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยเพื่อคว่ามีเจ้าหน้าที่
ฉายภาพยนตร์และห้องฉายที่ต้องการใช้ในเวลาที่ต้องการหรือไม่
- 4) อ่านบทความการศึกษาที่เขียนเป็นภาษาไทยของ ดร.ภิญโญ สาธร
และของ ดร.สาโรช บัวศรี พิจารณาคว่าเป็นเอกสารที่นักศึกษาควรอ่านประกอบการบรรยายหรือไม่
- 5) พิจารณาโครงการสอนและบันทึกการสอนที่นิสิตรุ่นก่อน ๆ ทำไว้ขณะ
ฝึกสอน ว่ามีจำนวนเพียงพอกับที่นักศึกษาจะต้องใช้หรือไม่
- 6) ตรวจสอบหนังสือในห้องสมุดคว่ามีหนังสือที่นักศึกษาจะต้องอ่านหรือไม่
- 7) ตรวจสอบคว่าหนังสืออ่านประกอบวิชาการะเบียบวิธีสอนทั่วไปมีจำหน่าย
สำหรับนักศึกษาทุกคนหรือไม่
- 8) สร้างข้อสอบผลสัมฤทธิ์ซึ่งจะใช้ทดสอบหลังการทดลองสอนกลางภาค
เรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ Multiple choice 50 ข้อ แบบอัตนัย 4 ข้อ
ข้อสอบปลายภาคเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 100 ข้อ แบบอัตนัย 1 ข้อ ให้คะแนนข้อ
สอบปรนัย 3 ข้อ 1 คะแนน คะแนนข้อสอบอัตนัยกลางเทอม 10 คะแนน คะแนนข้อสอบ
อัตนัยปลายเทอม 10 คะแนน
- 9) จัดพิมพ์ภาพยนตร์ เรื่อง Effective Learning in Elementary
Schools เพื่อช่วยให้นักศึกษาศึกษาภาพยนตร์เข้าใจคือ
- 10) พิมพ์และอัดโรเนียวแบบสำรวจคุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนดำเนิน
ผลคือ เพื่อให้นักศึกษามีแนววิจรณ์ผู้แสดงการสอนคว่ามีคุณลักษณะที่จะได้รับความสำเร็จในการ
สอนเพียงใด (ดูในภาคผนวก)
- 11) พิมพ์และอัดโรเนียวแบบให้คะแนนการสอน 2 แบบ
 - ก. แบบที่ 1 แบบให้คะแนนนิสิตฝึกสอนของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

พระนคร (ดูในภาคผนวก)

ข. แบบที่ 2 แบบให้คะแนนนิสิตฝึกสอนซึ่งผู้วิจัยเรียบเรียงจาก
หนังสือ

(ดูในภาคผนวก)

2. การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้โครงการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป ปีการศึกษา 2514 ดำเนินการสอนนักศึกษาภาคค่ำในวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2515 - วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 รวม 6 สัปดาห์ และผู้วิจัยใช้โครงการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป ปีการศึกษา 2515 สอนนักศึกษา ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2516 - วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2516 รวม 6 สัปดาห์ การสอนใช้เวลาสัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง

โครงการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปอยู่ในหน้า 26 - 38

โครงการสอนวิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป ภาคเรียนฤดูร้อน
ปีการศึกษา 2514

1. ความมุ่งหมาย

- 1.1 ให้เข้าใจสถานะการเรียนการสอนทั่วไป และวิธีสอนต่าง ๆ
- 1.2 ให้ผู้เรียนมีโอกาสสังเกตการเรียนการสอน เพื่อจะได้พิจารณาว่าจะนำหลักการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างไร
- 1.3 เพื่อชี้ให้เห็นว่าการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ผลดีที่สุดนั้นจำเป็นจะต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี
- 1.4 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนอย่างมีหลักเกณฑ์
- 1.5 เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเริ่มคิดสร้างสรรค์กระบวนการสอนที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของตนเองและสถานการณ์นั้น ๆ
- 1.6 เพื่อให้มีโอกาสฝึกทักษะในทางมนุษยสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	ประณนิเทศน์	อาจารย์ชี้แจงจุดมุ่งหมายและเนื้อเรื่องที่จะเรียน อาจารย์ขอให้ผู้เรียนเขียนมาส่งย่อ ๆ เกี่ยวกับ พื้นความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับ วิชาสามัญ วิชาการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และความมุ่งหวังในการเรียน วิชาระเบียบวิธีสอน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
8 ช.ม.	ปรัชญาการศึกษา ปรัชญา Experimentalism Progressive education	อาจารย์บรรยาย
1½ ช.ม.	ภาพยนตร์เรื่อง Effective Learning in Elementary School	อาจารย์เล่าเรื่องภาพยนตร์ย่อ ๆ อาจารย์ให้ผู้เรียนดูภาพยนตร์ และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ อาจารย์ฉายภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง
4½ ช.ม.	ปรัชญาการศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอะไร ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนควรได้มาอย่างไร แผนการศึกษาแห่งชาติ	อาจารย์บรรยาย
1 ช.ม.	ความสำคัญของหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร และหลักการในการจัดหลักสูตร (เกี่ยวกับปรัชญา สังคม ความต้องการของเด็ก จิตวิทยาในการเรียนการสอน)	อาจารย์บรรยาย

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	อาจารย์บรรยายขอบข่ายของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
4 ช.ม.	จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	อาจารย์บรรยาย
1 ช.ม.	หลักการจัดกิจกรรม และกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ	อาจารย์บรรยาย
6 ช.ม.	วิธีสอนแบบต่าง ๆ	อาจารย์บรรยาย อาจารย์แนะนำภาพยนตร์ อาจารย์ให้นักศึกษาดังเกตชั้นการสอนแบบแก้ปัญหาในภาพยนตร์ (15 นาที) ฉายภาพยนตร์ (40 นาที) อาจารย์ชี้ให้เห็นชั้นของการสอนแบบแก้ปัญหา (15 นาที)
1 ช.ม.	ทดสอบย่อย ปรนัย 50 ข้อ อัตนัย 4 ข้อ	
2 ช.ม.	ความหมายของคำว่า "ระเบียบวิธี" ในปัจจุบัน ข้อเสนอแนะที่ว่า ถ้าครูจะสร้างวิธีสอนขึ้นใช้ ครูควรคิดถึงเรื่องอะไรบ้าง	อาจารย์บรรยาย

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
2 ช.ม.	เทคนิคการสอน	อาจารย์บรรยาย นายฟิล์มสตริปเรื่องเทคนิคการสอน อาจารย์ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจข้อความที่ ไต่ภาพในฟิล์มสตริป
1 ช.ม.	การใช้อุปกรณ์การสอนให้เกิดผล	อาจารย์บรรยาย
2 ช.ม.	การจัดห้องเรียนซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	อาจารย์บรรยาย
1 ช.ม.	หลักการจัดกิจกรรม	อาจารย์บรรยาย
2 ช.ม.	วินัยแบบบังคับ และวินัยในตนเอง วิธีช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเอง สาเหตุที่เด็กมักประพฤติผิด แนวทางช่วยส่งเสริมให้เด็ก ประพฤติถูกต้อง และวิธีแก้ไข	อาจารย์บรรยาย อาจารย์แนะนำภาพยนตร์เรื่อง Maintaining Classroom Discipline และให้นักศึกษาสังเกตจากภาพยนตร์ว่า ความประพฤติของเด็กมีสาเหตุมาจากอะไร และจะแก้ไขได้อย่างไร (15 นาที) อาจารย์ฉายภาพยนตร์ (20 นาที) อาจารย์นายฟิล์มสตริป เรื่อง Maintaining Classroom Discipline และช่วยให้นักศึกษาเข้าใจข้อความที่ในฟิล์มสตริป (30 นาที)

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
2 ช.ม.	ความหมายคำว่า "การวัดผล" และ "การประเมินผล" ลำดับขั้นในการประเมินผล การประเมินผลตนเอง การประเมินผลงานเป็นกลุ่ม	อาจารย์บรรยาย
2 ช.ม.	ความสำคัญของการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน วิธีทำโครงการสอนและบันทึกการสอน	อาจารย์บรรยาย ให้ดูตัวอย่างโครงการสอนและบันทึกการสอน ที่นิสิตรุ่นก่อนทำไว้ นักศึกษาทำโครงการสอนและบันทึกการสอน
$1\frac{1}{3}$ ช.ม.	ทดสอบปรนัย 100 ข้อ อัตนัย 1 ข้อ	

โครงการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไป ภาคเรียนฤดูร้อน
ปีการศึกษา 2515

1. ความมุ่งหมาย

- 1.1 ให้เข้าใจสถานะการเรียนการสอนทั่วไป และวิธีสอนต่าง ๆ
- 1.2 ให้ผู้เรียนมีโอกาสดึงดูดการเรียนการสอน เพื่อจะได้พิจารณาว่าจะนำหลักการการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างไร
- 1.3 เพื่อชี้ให้เห็นว่าการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ผลดีที่สุดนั้นจำเป็นจะต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี
- 1.4 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนอย่างมีหลักเกณฑ์
- 1.5 เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเริ่มคิดสร้างสรรค์กระบวนการสอนที่เหมาะสมกับบุคคลิกภาพของตนเองและสถานการณ์นั้น ๆ
- 1.6 เพื่อให้มีโอกาสดึงทักษะในทางมนุษยสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	ประณนิเทศน์	อาจารย์บรรยายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าในการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอนทั่วไปนี้ ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อะไรบ้าง ผู้เรียนจะต้องทำงานอะไรบ้าง และผู้สอนจะวัดผลการเรียนรู้อย่างไร อาจารย์ขอให้ผู้เรียนเขียนมาส่งย่อ ๆ เกี่ยวกับ 1. พื้นความรู้เดิมของผู้เรียน เกี่ยวกับวิชาสามัญ 2. วิชาการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และความ 3. มุ่งหวังในการเรียนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
5 ช.น.	ปรัชญาการศึกษา ปรัชญา Experimentalism Progressive education	อาจารย์บรรยาย ให้ผู้เรียนอ่าน 1. หนังสือ "วิชาการเปรียบเทียบวิธีสอน" เรื่อง "ปรัชญาความมุ่งหมายและการศึกษาในปัจจุบัน" 2. บทความเรื่อง ปรัชญาการศึกษาไทย ซึ่งเขียนโดย คร. ภิญโญ สาร ซึ่งผู้สอนโรเนียวแจก 3. บทความเรื่อง ข้อคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาใหม่ เขียนโดย คร. สาโรช บัวศรี ให้ผู้เรียนเขียนรายงานสั้น ๆ มาส่ง ว่าอ่านแล้วได้ความรู้อะไร และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความนั้นอย่างไร
1½ ช.น.	ภาพยนตร์เรื่อง Effective Learning in Elementary Schools	อาจารย์ซักถามความเข้าใจเรื่อง ปรัชญา Experimentalism และจิตวิทยาเกสตัลท์ ซึ่งเป็นรากฐานของโรงเรียน Progressive อาจารย์แนะนำภาพยนตร์ (20 นาที) อาจารย์ให้ผู้เรียนดูภาพยนตร์ และตอบคำถามเหล่านี้ 1. ท่านคิดว่าการสอนในภาพยนตร์ที่ท่านได้ดู ผู้สอนยึดปรัชญาการศึกษาอะไร และใช้จิตวิทยาอะไร จึงให้เหตุผล 2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ ก. บุคลิกภาพของครู ข. การจัดห้องเรียน ค. กิจกรรมการเรียนการสอน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
		เมื่อฉายภาพยนตร์แล้ว 1 ครั้ง อาจารย์นำอภิปรายตามหัวข้อที่ได้เตรียมให้ผู้เรียนตอบ (15 นาที) แล้วฉายภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง ภาพยนตร์ครั้งละ 20 นาที
2 ช.ม.	ปรัชญาการศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอะไร ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนควรได้มาอย่างไร แผนการศึกษาแห่งชาติ	อาจารย์บรรยาย ให้อ่านปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติ ให้อ่านปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนไทย
$\frac{1}{2}$ ช.ม.	กำหนดงานที่ผู้เรียนต้องช่วยกันทำเป็นกลุ่ม	อาจารย์ชี้แจงให้ผู้เรียนฟังว่า งานที่ผู้เรียนจะต้องทำมีกี่อย่าง แต่ละอย่างต้องทำอย่างไร ต้องใช้หนังสืออะไร
1 ช.ม.	ความสำคัญของหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตรและหลักการในการจัดหลักสูตร (เกี่ยวกับปรัชญา สังคม ความต้องการของเด็ก จิตวิทยาในการเรียนการสอน	อาจารย์บรรยาย

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	อาจารย์บรรยายขอบข่ายของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้นักศึกษาอ่านหลักสูตรทั้งหมดและเลือกรายงานหลักสูตรในชั้นที่ตนถนัด แล้วแสดงความคิดเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่ดีเพียงใด
2 ช.ม.	จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	อาจารย์บรรยาย ให้อ่านและรายงานเกี่ยวกับจิตวิทยาที่ได้ฟังบรรยาย
1 ช.ม.	หลักการจัดกิจกรรม และกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ	อาจารย์บรรยาย ให้ดูฟิล์มสตริปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโรงเรียน อาจารย์นำการอภิปรายเพื่อให้นักศึกษาเห็นว่าการรู้จิตวิทยาเป็นรากฐานการจัดกิจกรรม
4 ช.ม.	วิธีสอนแบบต่าง ๆ	นักศึกษารายงานวิธีสอนแบบต่าง ๆ อาจารย์ช่วยแก้ไขเพิ่มเติม อาจารย์แนะนำภาพยนตร์เรื่อง Problem Method อาจารย์ให้นักศึกษาสังเกตชั้นการสอนแบบแก้ปัญหาจากภาพยนตร์และบทบาทของครูในการสอนแบบแก้ปัญหา (15 นาที) ฉายภาพยนตร์ 40 นาที อภิปรายหลังจากการฉายภาพยนตร์ 15 นาที
1 ช.ม.	ทดสอบย่อยปรนัย 50 ข้อ อัตนัย 4 ข้อ	

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	ความหมายของคำว่า "ระเบียบวิธี" ในปัจจุบันขอเสนอแนะที่ว่าถ้าครูจะสร้างวิธีสอนขึ้นใช้ ครูควรคิดถึงเรื่องอะไรบ้าง	อาจารย์บรรยาย ให้อ่านบทความเรื่อง "จอห์น ดิวอี้กับการปฏิรูปการสอนในโรงเรียน" โดย ดร.ช่วง นวัศรี และอภิปรายว่ามีความคิดเห็นอย่างไร
2 ช.ม.	เทคนิคการสอน	อาจารย์บรรยาย นายฟิล์มสตริปเรื่อง เทคนิคการสอน อาจารย์นำอภิปรายเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการสอนในโรงเรียนไทย
1 ช.ม.	การใช้อุปกรณ์การสอนให้เกิดผล	อาจารย์บรรยาย นักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชาอุปกรณ์โสตทัศนแล้ว อภิปรายเป็นกลุ่มว่า จะใช้อุปกรณ์เหล่านี้ให้เกิดผลได้อย่างไร ก. กระดานดำ ข. แผนภูมิ ค. แผนที่ ง. ของจริง หุ่นจำลอง จ. การศึกษานอกสถานที่
1 ช.ม.	การจัดห้องเรียนซึ่งจะส่งเสริมให้ยูเรียนเกิดการเรียนรู้	อาจารย์บรรยาย นักศึกษาแสดงแผนภูมิการจัดห้องเรียนแบบต่าง ๆ และอธิบายถึงเหตุผลในการจัดแบบต่าง ๆ

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
1 ช.ม.	หลักการจติกิจวัตร	อาจารย์บรรยาย อาจารย์นำอภิปรายเกี่ยวกับการจติกิจวัตรใน โรงเรียนไทย
2 ช.ม.	วินัยแบบบังคับ และวินัยในตนเอง วิธีช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเอง สาเหตุที่เด็กมักประพฤติผิด แนวทางช่วยส่งเสริมให้เด็ก ประพฤติถูกต้องและวิธีแก้ไขความ ประพฤติผิด	อาจารย์บรรยาย อาจารย์แนะนำภาพยนตร์เรื่อง Maintaining Classroom Discipline และให้นักศึกษา สังเกตจากภาพยนตร์ว่า ความประพฤติผิดของ เด็กมีสาเหตุมาจากอะไร และจะแก้ไขได้ อย่างไร (15 นาที) อาจารย์ฉายภาพยนตร์ (20 นาที) อภิปรายสาเหตุความประพฤติผิดและวิธีแก้ไข อาจารย์ฉายฟิล์มสตริปเรื่อง Maintaining Classroom Discipline และนำนักศึกษา อภิปรายตามหัวข้อคำถามในฟิล์มสตริป (30 นาที)
2 ช.ม.	ความหมายคำว่า "การวัดผล" และ "การประเมินผล" ลำดับขั้นในการประเมินผล การประเมินผลตนเอง การประเมินผลงานเป็นกลุ่ม	อาจารย์บรรยาย อาจารย์นำการอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ที่ ผู้เรียนจะได้รับเมื่อทำการประเมินผลตนเอง และประเมินผลงานเป็นกลุ่ม
2 ช.ม.	ความสำคัญของการทำโครงการ และบันทึกการสอน วิธีทำโครงการสอนและบันทึก การสอน	อาจารย์บรรยาย ให้ดูตัวอย่างโครงการสอนและบันทึกการสอน ที่นิสิตรุ่นก่อนทำไว้ ให้นักศึกษาวิจารณ์และ ทดลองทำโครงการสอนและบันทึกการสอน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
	บทบาทของครู และสมรรถภาพ ในการเป็นครู	อาจารย์บรรยาย นักศึกษา 4 คน ตั้งกลุ่มอภิปรายว่าโคลงของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ข้างล่างนี้มีความจริง เพียงใด เพียงแต่สอนนั้นไซ้ไรไม่ลำบาก เป็นครูนี้ชียากเป็นนักหนา จะทองไซ้ศิลป์วิทยา อีกทั้งความเมตตาอยู่ในใจ
2 ช.ม.	การสอนภาษาไทย	นักศึกษาคนหนึ่งแสดงการสอนเพื่อเตรียม การสอนและนักศึกษาในชั้นวิจารณ์ โดยใช้แนว การให้คะแนนการสอนสำหรับนิสิตฝึกสอน นักศึกษาที่เรียนวิชาอุปกรณ์โสภณศึกษาวิจารณ์ การใช้อุปกรณ์ อาจารย์ร่วมกับนักศึกษาร่วมกัน วิจารณ์การสอนแง่ต่าง ๆ
4 ช.ม.	การสอนภาษาอังกฤษ	นักศึกษาคนหนึ่งแสดงการสอน นักศึกษาวิจารณ์ การสอนโดยใช้แนวการให้คะแนนการสอน สำหรับนิสิตฝึกสอน นักศึกษาที่เรียนวิชาวัดผล วิจารณ์วิธีการวัดผล อาจารย์และนักศึกษาในชั้น วิจารณ์การสอนแง่ต่าง ๆ
2 ช.ม.	การสอนสังคมศึกษา	นักศึกษาคนหนึ่งแสดงการสอน อาจารย์และ นักศึกษาในชั้นเรียนวิจารณ์การสอนโดยใช้แนว การให้คะแนนการสอนสำหรับนิสิตฝึกสอน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม
2 ช.ม.	การสอนวิชาคณิตศาสตร์	นักศึกษาค้นหนึ่งแสดงการสอน อาจารย์และ นักศึกษาในชั้นเรียนวิจารณ์การสอนโดยใช้ แนวทางให้คะแนนการสอนสำหรับนิสิตฝึกสอน
2 ช.ม.	การสอนวิทยาศาสตร์	นักศึกษาค้นหนึ่งแสดงการสอน อาจารย์และ นักศึกษาค้นอื่น ๆ วิจารณ์การสอนโดยใช้แนว การให้คะแนนการสอนสำหรับนิสิตฝึกสอน
1 $\frac{1}{2}$ ช.ม.	ทดสอบปลายภาคเรียน ปรนัย 100 ข้อ อัตนัย 1 ข้อ	

การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการรวบรวมข้อมูลในการทดลองวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายจะทราบว่ากิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาภาคค่ำทำพอจะมีประโยชน์ช่วยให้นักศึกษาภาคค่ำเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะอันพึงปรารถนา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะในทางมนุษยสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพียงไร ฉะนั้นผู้วิจัยจึงสร้างข้อทดสอบและให้นักศึกษาทำโครงการสอน บันทึกการสอน แสดงการสอนและวิจารณ์การสอนซึ่งคลุมความมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำคำตอบของนักศึกษาทุกหมู่ที่ทำการทดสอบตอนกลางภาคและปลายภาค มาตรวจให้คะแนน
2. สังเกตขณะที่นักศึกษาฟังเพื่อนนักศึกษารายงานในชั้นเรียน ขณะที่ร่วมอภิปรายกับผู้วิจัยหลังการฉายภาพยนตร์ फिल्मสตริป การวิจารณ์ปากเปล่าเกี่ยวกับการแสดงการสอนของเพื่อนนักศึกษาในแง่ของการใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา และการวัดผล ว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้เพียงใด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิเคราะห์

ข้อมูลที่ได้รับจากการทดลอง

1. จากการทดสอบ ผู้วิจัยนำคะแนนมาหาค่าร้อยละ และไปเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการสอน โดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2514 และ โครงการสอน พ.ศ.2515

ตารางเปรียบเทียบจำนวนข้อสอบที่ทำถูกในการทดสอบการเรียนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" ของนักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 50 ข้อ

ข้อสอบกลางภาคเรียน

เลขที่	นักศึกษาปีการศึกษา 2514 จำนวนข้อที่ทำถูก	นักศึกษาปีการศึกษา 2515 จำนวนข้อที่ทำถูก	
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2
1	34	46	48
2	46	35	45
3	45	50	44
4	40	47	42
5	40	42	42
6	43	47	42
7	42	40	45
8	46	48	35
9	46	43	48
10	44	45	39
11	46	40	46
12	46	45	30

ตารางเปรียบเทียบจำนวนข้อสอบที่ทำถูกในการทดสอบการเรียนวิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป" ของนักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ข้อสอบปรนัยแบบเลือก
ตอบ 50 ข้อ

ข้อสอบกลางภาคเรียน

เลขที่	นักศึกษาปีการศึกษา 2514 จำนวนข้อที่ทำถูก	นักศึกษาปีการศึกษา 2515 จำนวนข้อที่ทำถูก	
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2
13	50	36	40
14	41	47	46
15	37	40	40
16	47	45	44
17	39	43	45
18	44	48	45
19	47	46	42
20	39	44	40
21	46	45	40
22	47	43	33
23	45	49	47
24	46	48	36
25	35	39	37
26	46	38	43
27	41	45	41
28	41	43	41
29	40	39	34
30	35		49
31	45		47
32	42		45
33	38		44
34	44		45
35	40		39

ตารางเปรียบเทียบจำนวนข้อสอบที่ทำถูกในการทดสอบการ เรียนวิชา"ระเบียบ
วิธีสอนทั่วไป" ของนักศึกษาภาคคำพิทยาสัยวิชาการศึกษาพระนคร ข้อสอบปรนัยแบบเลือก
ตอบ 50 ข้อ

ข้อสอบกลางภาคเรียน

เลขที่	นักศึกษาปีการศึกษา 2514 จำนวนข้อที่ทำถูก	นักศึกษาปีการศึกษา 2515 จำนวนข้อที่ทำถูก	
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2
36	47		43
37	33		42
38	35		40
39	46		46
40	34		44
41	48		46
42	45		42
43	40		42
44	42		47
45			43
46			41
47			41
48			45
49			44
50			46
51			43

ตารางเปรียบเทียบคะแนนในการทดสอบการเรียนรู้วิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป"
ของนักศึกษาภาคคำพิเคราะห์วิชาการศึกษาพระนคร ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 100 ข้อ

ข้อสอบปลายภาคเรียน

เลขที่	นักศึกษาปีการศึกษา 2514 จำนวนข้อที่ทำได้	นักศึกษาปีการศึกษา 2515 จำนวนข้อที่ทำได้	
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2
1	70	86	91
2	85	81	89
3	83	94	84
4	77	86	80
5	81	89	76
6	86	88	85
7	87	89	85
8	86	83	74
9	86	79	96
10	89	84	90
11	89	83	85
12	83	93	79
13	94	82	79
14	87	86	91
15	85	83	83
16	89	80	84
17	80	89	92
18	81	92	83
19	88	77	81
20	80	72	84
21	83	86	81
22	92	87	60
23	89	94	84
24	85	91	83

ตารางเปรียบเทียบคะแนนในการทดสอบการเรียนรู้วิชา "ระเบียบวิธีสอนทั่วไป"
ของนักศึกษาภาคคำพิเคราะห์วิชาการศึกษาพระนคร ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 100 ข้อ

ข้อสอบปลายภาคเรียน

เลขที่	นักศึกษาปีการศึกษา 2514 จำนวนข้อที่ทำถูก	นักศึกษาปีการศึกษา 2515 จำนวนข้อที่ทำถูก	
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2
25	72	92	79
26	77	80	85
27	72	77	89
28	85	81	90
29	67	83	58
30	77		91
31	90		89
32	89		86
33	82		94
34	89		95
35	79		70
36	94		89
37	69		81
38	87		91
39	80		87
40	78		90
41	85		94
42	89		83
43	83		86
44	90		86
45	81		90
46			80
47			77
48			89
49			90
50			82
51			65

เนื่องจากข้อสอบปรนัยในการสอบ 2 ครั้ง รวม 150 ข้อ การให้คะแนน
แก่นักศึกษาทำถูกต้อง 3 ข้อ จะได้ 1 คะแนน ผลเฉลี่ยของการสอบของนักศึกษา 2 ครั้ง เป็น
ดังนี้

ผลการสอบกลางภาคเรียน (ข้อสอบแบบปรนัย) จากคะแนน 50

นักศึกษาภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2514 ได้คะแนนเฉลี่ย 42.33

= ร้อยละ 84.66

นักศึกษาภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2515 หมู่ที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย 43.65

= ร้อยละ 87.30

หมู่ที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ย 40.47

= ร้อยละ 80.94

เหตุที่นักศึกษาหมู่ที่ 2 ได้คะแนนกลางภาคน้อยกว่าหมู่แรก เพราะนักศึกษา
มาลงทะเบียนหลังวันเปิดภาคเรียน 1 สัปดาห์ เป็นจำนวน 5 คน ซึ่งผู้สอนได้สอนไปแล้ว
8 ชั่วโมง เขาได้คะแนนน้อย ทำให้คะแนนเฉลี่ยต่ำ

ผลการสอบปลายภาคเรียน

นักศึกษาภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2514 ได้คะแนนเฉลี่ย 83.44 %

นักศึกษาภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2515 หมู่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย 85.06 %

หมู่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ย 84.01 %

ผลการเรียนที่ได้วิเคราะห์จากการเขียนตอบข้อสอบแบบอัตนัย

นักศึกษาที่เรียนโดยใช้โครงการสอน ปีการศึกษา 2515 เขียนตอบ
ได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้โครงการสอน ปีการศึกษา 2514 การตอบของนักศึกษา
ปีการศึกษา 2515 มีการเอาสิ่งที่ได้อ่านจากบทความมาตอบมาก พวกที่เรียนโดยใช้โครง
การสอนปี 2514 ตอบข้อสอบแบบอัตนัยโดยอาศัยข้อความที่ตนได้บันทึกไว้ขณะฟังผู้วิจัยบรรยาย

ผลการเรียนที่วิเคราะห์จากงานเขียนของนักศึกษา

การทำโครงการสอนและบันทึกการสอนของนักศึกษา ปีการศึกษา 2514 และปีการศึกษา 2515 มีคุณภาพพอ ๆ กัน

การเขียนวิจารณ์การสอนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ. 2514 ไม่มี พวกที่เรียนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 เขียนได้ดี แสดงถึงความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา หลักสูตร จิตวิทยาการศึกษา บุคลิกภาพของครู การใช้อุปกรณ์ และการวัดผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากข้อทดสอบปรนัย นักศึกษาซึ่งเรียนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ. 2514 และพวกที่เรียนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 ทำข้อสอบได้คะแนนใกล้เคียงกัน
2. การสอนโดยการใช่โครงการสอน พ.ศ.2514 ไม่มีข้อมูลที่จะชี้ให้เห็นได้ชัดเจนว่าผู้เรียนสามารถเอาหลักการสอนไปใช้ แต่พวกที่เรียนโดยโครงการสอน พ.ศ.2515 จากการอภิปรายเกี่ยวกับภาพยนตร์และฟิล์มสตริปที่นักศึกษาดู และการวิจารณ์การสอนของเพื่อนนักศึกษา ทำให้เห็นว่านักศึกษาเข้าใจหลักการสอนดีพอสมควร
3. การสอนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2514 นักศึกษาไม่ได้ทำงานร่วมกัน แต่ผู้ที่เรียนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 ต้องทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ จากการสังเกตผู้วิจัยเห็นว่านักศึกษาได้ร่วมมือกันดี การทำงานแสดงการสอน การอภิปรายเป็นคณะ นักศึกษาทำได้สำเร็จ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาผลของการใช้กิจกรรมในการสอน
วิชาการเขียนวิธีสอนทั่วไป แก่นักศึกษาภาคค่ำ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ภาคฤ
ว่น ปีการศึกษา 2514 และปีการศึกษา 2515

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคค่ำของภาคเรียนฤดูร้อน
ปีการศึกษา 2514 และปีการศึกษา 2515 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร จำนวน
125 คน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในด้านอายุ เพศ สติปัญญา ฐานะ และสิ่งแวดล้อม
ของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ใช้โครงการสอนวิชาการเขียนวิธีสอนทั่วไป ซึ่ง
สร้างขึ้นโดยพิจารณาประมวลการสอนวิชาการศึกษาของคณะกรรมการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา
แล้วเลือกเนื้อหาบางตอนที่ผู้วิจัยเห็นว่าเกี่ยวข้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา
ภาคค่ำ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร แล้วจัดกิจกรรมซึ่งนักศึกษาจะต้องทำด้วยตนเอง
อย่างมาก แล้วผู้วิจัยได้ทดสอบความสัมฤทธิ์ผลด้วยข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ และข้อสอบ
แบบอัตนัย ซึ่งทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักการสอน ทักษะที่เหมาะสมในการเป็นครู
และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้โครงการสอนปีการศึกษา 2514 ทำการสอนเป็น
เวลา 6 สัปดาห์ แล้วทดสอบ การทดสอบทำ 2 ครั้ง ครั้งแรก 60 นาที และครั้งหลัง
80 นาที การสอนโดยใช้โครงการสอนปีการศึกษา 2515 ใช้เวลา 6 สัปดาห์ แล้วทำการ
ทดสอบ 2 ครั้ง ครั้งแรก 60 นาที และครั้งที่สอง 80 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อทดสอบดังกล่าว (ในภาคผนวก) ไปทดสอบนักศึกษา
ภาคค่ำเพื่อวิจัยผลของการใช้กิจกรรม ด้วยการหาค่าร้อยละของนักศึกษาแต่ละกลุ่มแล้วเปรียบเทียบ
ความแตกต่าง ปรากฏว่าผลการสอบมีคะแนนใกล้เคียงกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลว่า

การทดลองใช้การสอนวิชาการแบบวิธีสอนทั่วไปด้วยกิจกรรมชนิดต่าง ๆ มีผลดีต่อนักศึกษามากกว่าการใช้การสอนด้วยการบรรยายแล้วฉายภาพยนตร์และฟิล์มสตริปประกอบการบรรยาย การสอนแบบบรรยายแล้วฉายภาพยนตร์และฟิล์มสตริปผู้สอนทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสอนได้ แต่การสอนโดยใช้กิจกรรมหลายประเภทดังที่เขียนไว้ในโครงการสอน พ.ศ.2515 ทำให้นักศึกษาต้องทำงานด้วยกัน ช่วยให้เกิดทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นมากแก่ผู้ที่เป็นครู กิจกรรมการแสดงการสอนทำให้นักศึกษาต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างกระบวนการสอนที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนและสถานการณ์ขณะที่ยังการสอนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2514 ไม่สามารถจะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเรื่องเหล่านี้ได้ นอกจากนี้การสอนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 นักศึกษามีโอกาสได้เห็นว่าการสอนผู้ที่มีพื้นฐานประสบการณ์ต่างกันควรจัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะไม่ทำให้นักศึกษาที่เคยเรียนบางสิ่งบางอย่างมาแล้วเบื่อ ทำให้นักศึกษาได้แนวทางความคิด และนำไปใช้สอนนักเรียนของตนได้ ดังที่ Kelley & Rasey กล่าวว่า "ครูมักสอนโดยวิธีที่ตนถูกสอน"⁴

กิจกรรมการวิจารณ์การสอนเพื่อนนักศึกษาในชั้นเรียน นักศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าเขาเข้าใจเรื่องวิธีสอนอย่างไร เพราะในการวิจารณ์เขาได้อ้างหลักการและทฤษฎีการศึกษา ซึ่งความสามารถในการวิจารณ์เช่นนี้เป็นสิ่งที่ครูประจำการจะต้องทำได้ เพราะถือว่าเป็น "สมรรถภาพในการเป็นครู" อย่างหนึ่ง

4

Kelley & Rasey, Education and the Nature of Man, (New York : Harper and Brothers, Publishers, 1952) p, 142.

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการทดลองใช้โครงการสอน พ.ศ.2514 และ พ.ศ.2515 สอนนักศึกษาภาคค่ำ ปรากฏว่า การสอนโดยใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 ให้นผลดีแก่นักศึกษามากกว่าการใช้โครงการสอน พ.ศ.2514 สอน เพราะการสอนโดยใช้โครงการสอน 2515 นอกจากจะให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาในเรื่องการสอนคือพอสมควร คือในระดับร้อยละ 80 - 87 แล้ว ยังทำให้นักศึกษามีทักษะในทางมนุษยสัมพันธ์ได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดสร้างวิธีสอนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน และสถานการณ์ขณะสอน จึงเป็นการสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ว่า ถ้าผู้สอนใช้กิจกรรมหลายประเภทซึ่งผู้เรียนจะทำได้ด้วยตัวเองแล้วผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้นำมาจึงให้ประโยชน์ในการเรียนรู้แก่นักศึกษาภาคค่ำมาก ฉะนั้นจึงเห็นเป็นการเหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวในการสอนวิชาการ เปียบวิธีสอนทั่วไปแก่นักศึกษาภาคค่ำ

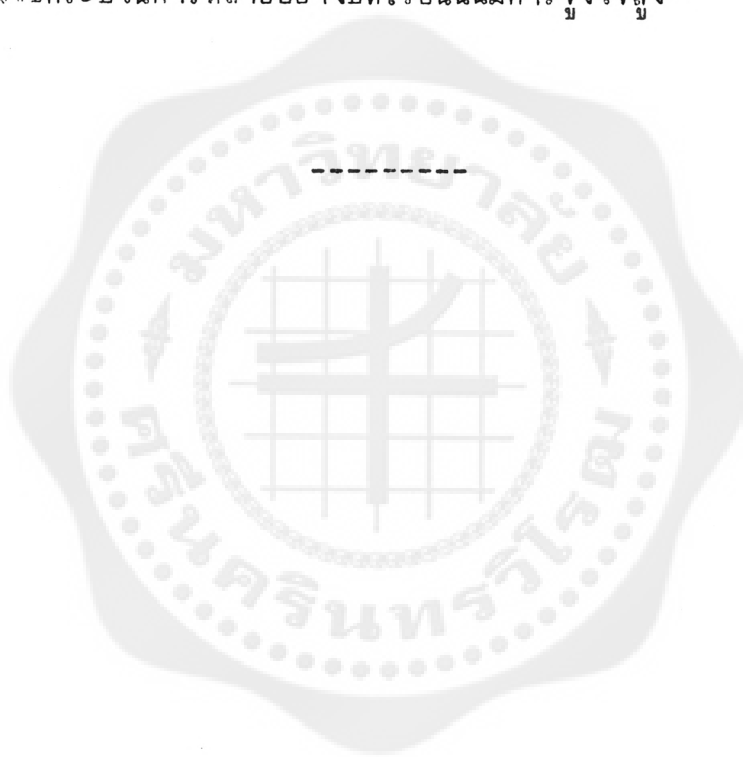
จากข้อมูลที่ได้ในการทดสอบการใช้โครงการสอน พ.ศ.2515 ปรากฏว่า นักศึกษาที่มาเข้าเรียนที่หลัง 8 ชั่วโมง 5 คน ได้คะแนนการสอบกลางภาคเรียนน้อย แสดงให้เห็นว่าการฟังการบรรยายจากผู้สอนก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสอน

อนึ่งในการทดลองจะเห็นว่าคะแนนนักศึกษากลุ่มที่ 1 ที่มี 29 คน ดีกว่าคะแนนของกลุ่มที่มี 51 คน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากห้องเรียนที่มีสมาชิกน้อยผู้สอนสามารถที่จะนำให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนได้ดีกว่าชั้นเรียนที่มีสมาชิกมาก ในชั้นเรียนที่มีนักศึกษาน้อยสมาชิกในกลุ่มรู้สึกเป็นกันเองต้องการแสดงความคิดเห็นและซักถามผู้สอนมาก ผลที่ได้จากการใช้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในชั้นเรียนที่มีนักศึกษาน้อย จึงดีกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมหลายประเภทที่ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมด้วยตนเองทำให้เกิดผลดีในการเรียน จึงเห็นเป็นการสมควรที่อาจารย์และบุคลากร

งานในวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะสนับสนุนให้มีการใช้กิจกรรมหลาย ๆ ประเภทในการสอน วิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป เพราะกิจกรรมเหล่านั้นสามารถจะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ให้เด็ก การเรียนโดยใช้กิจกรรมหลาย ๆ ประเภท ทำให้ผู้เรียนต้องค้นคว้าแสวงหา เพราะ ต้องทำกิจกรรมด้วยตนเอง คิดเอง และแก้ปัญหาเอง Batchelder และคณะกล่าวว่า "การสอนที่ผู้สอนใช้กระบวนการหลายอย่างบทเรียนนั้นมีการจูงใจสูง"⁵

⁵

Batchelder, McGlasson, Schorling, Student Teaching in Secondary Schools, (New York : McGraw - Hill Book Company 1964) pp. 157 - 158.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

1. นางเฉลียว สุมาวงค์, และคณะ เอกสารประกอบการเรียนวิชาระเบียบวิธีสอนทั่วไป พระนคร โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2513
2. วิชาการศึกษา, วิทยาลัย คู่มือนิสิตนักศึกษา และอาจารย์, พระนคร โรงพิมพ์การศาสนา, 2513

ภาษาอังกฤษ

1. Batcheler, H.T., McGlasson, M. and Schorling, R., Student Teaching in Secondary Schools, McGraw-Hill Book Company, New York, 1964.
2. Brown, J.W. and Thornton J.W., College Teaching, McGraw-Hill Book Company, New York, 1963.
3. Kelley, E.C. and Rasey, M.I., Education and the Nature of Man, Harper and Brothers, Publishers, New York, 1952.

ภาคผนวก

สถิตอาศัพน์ักศึกษาบุคคลภายนอก

สำรวจวันที่ 11 กันยายน 2515

๑. ร.

วิชาเอก	จำนวนนักศึกษาแยกตามอาชีพ											รวม
	รร.ราชภัฏ	รร.เทศบาล	รร.กรมสามัญ	รร.กรมวิสามัญ	รร.ข้าราชการ ศษ.	กระทรวงอื่น	ทหาร	บริษัท หน่วยงาน	ครู องค์กร	ไม่อาชีพ	หมายเหตุ	
ภาษาไทย	20	10	17	17	3	1	2	1	1	24	8	104
ประวัติศาสตร์	22	12	11	17	7	3	3	1	-	32	4	112
คณิตศาสตร์	37	2	8	8	1	1	3	1	-	19	5	85
ฟิสิกส์	12	-	2	4	1	2	2	1	2	17	6	49
ชีววิทยา	9	4	7	8	2	2	2	2	-	15	6	57
รวม	100	28	45	54	14	9	12	6	3	107	29	407

Educ 303 General Methods of Teaching

Observation and Participation

3 หน่วยกิต 4 ชั่วโมง

รายละเอียด

1. ปรัชญา ความมุ่งหมาย และการศึกษาในปัจจุบัน

1.1 ปรัชญา

1.1.1 ความหมายของไทย ของการศึกษา โรงเรียน และวิธีสอน

1.1.2 ความหมายของ Progressive Education

1.1.3 ปรัชญากับวิธีสอน

1.2 ความมุ่งหมาย

1.2.1 เกี่ยวกับความเจริญแห่งตน

1.2.2 เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

1.2.3 เกี่ยวกับความสามารถในทางครองชีพ

1.2.4 เกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง

1.3 การศึกษาของไทยในปัจจุบัน

1.3.1 วิวัฒนาการของความมุ่งหมายในสมัย ร.5, ร.6, เปลี่ยนแปลงการปกครอง, และปัจจุบัน

1.3.2 การจัดระบบโรงเรียน

1.3.3 บทบาทของครู

1.3.4 การปรับปรุงการศึกษา

2. ตำราหลักสูตรที่ใช้ในประเทศไทย

2.1 อนุบาล

- 2.2 ประถมต้น
- 2.3 ประถมปลาย
- 2.4 มัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.5 มัธยมศึกษาตอนปลาย
- 3. กระบวนการเรียนและการสอน
 - 3.1 กระบวนการเรียน
 - 3.2 กระบวนการสอน
- 4. ระเบียบวิธี และกลวิธีการสอน
 - 4.1 หลักการสอนทั่วไป
 - 4.1.1 ปรัชญา
 - 4.1.2 จิตวิทยา
 - 4.2 ระเบียบวิธีสอนต่าง ๆ
 - 4.3 ลักษณะการสอนที่ดี
 - 4.4 ความเข้าใจเรื่องระเบียบวิธีสอนในปัจจุบัน
- 5. โสตทัศนวัสดุ
 - 5.1 ประโยชน์
 - 5.2 การเลือก
 - 5.3 การใช้
 - 5.4 การประเมินผล
- 6. การดำเนินงานในห้องเรียน
 - 6.1 บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
 - 6.2 กิจกรรมประจำวันของครู และนักเรียน
 - 6.3 วินัย

7. การประเมินผล

7.1 ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลในปัจจุบัน

7.2 กระบวนการวัดผล

ข้อสอบปรนัยครั้งที่ 1

จงทำเครื่องหมายในกระดาษคำตอบ

1. ปรัชญาหรือ philosophy มาจากคำว่า philosophia ซึ่งแปลว่า
 - ก. ความรู้
 - ข. ความรักในความรู้
 - ค. ความจริง
 - ง. ชีวิตที่ดี
2. งานของนักปรัชญาคืออะไร
 - ก. พยายามรวบรวมรายละเอียดของโลกและชีวิตแล้วสรุปเป็นกฎ
 - ข. สอนศีลธรรมมนุษย์
3. เหตุใดปรัชญาของ Dewey จึงจัดเป็น systematic philosophy
 - ก. เพราะเป็นปรัชญาที่ Dewey ได้รวบรวมจากประสบการณ์ของตนเอง
 - ข. เพราะเป็นปรัชญาที่เกิดจากการที่ Dewey ใช้ความคิดไตร่ตรอง
 - ค. เพราะเป็นปรัชญาที่ Dewey ได้นำเอาความคิดของนักคิดอื่น ๆ มาใช้
 - ง. ก.ข.ค.
4. Thomism เป็นปรัชญาของใคร
 - ก. Aristotle
 - ข. Thomas Aquinas
 - ค. Kant
 - ง. William James
5. Pure-Form หรืออำนาจที่ควบคุมธรรมชาติที่ Aristotle กล่าวคืออะไรในปรัชญา
 - ก. พระเจ้า
 - ข. อำนาจดี
 - ค. สิ่งที่มีมนุษย์ตั้งขึ้น
 - ง. กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์
6. ปรัชญา Thomism กล่าวว่ามนุษย์จะถึงความสุขได้โดยวิธีใด
 - ก. การมีความเชื่อ (faith) ในพระเจ้า
 - ข. การมีความเชื่อในคำสอนของคัมภีร์ศาสนา
 - ค. การพยายามรักษาศีลปฏิบัติ
 - ง. การช่วยเหลือผู้ที่เคราะห์ร้ายกว่า

- [illegible]

ข้อ 14-16 จงตอบโดยอาศัยความรู้จิตวิทยาที่ Dewey ศึกษา

14. เหตุใดเด็กในประเทศหนึ่ง ๆ จึงเติบโตมีความรู้และความคิดต่างกัน

- ก. เพราะเด็กเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเขาที่ต่างกัน
- ข. เพราะเด็กมีสติปัญญาไม่เหมือนกัน
- ค. เพราะพ่อแม่ของเด็กมีความเอาใจใส่ในการสอนเด็กต่างกัน
- ง. เพราะแรงจูงใจที่มีในตัวเด็กแตกต่างกัน

15. เด็กจะเรียนสิ่งที่ครูสอนมากหรือน้อยเกี่ยวกับอะไร

- ก. ถ้าเด็กรู้สึกว่าเรื่องที่เรียนมีความสำคัญแก่เขามากก็จะเรียนได้มาก
ถ้ารู้สึกว่าสำคัญน้อยจะเรียนได้น้อย
- ข. ถ้าสิ่งที่เรียนเกี่ยวข้องกับอย่างมีความหมายกับสิ่งที่ได้รู้มาก่อน
- ค. ก.ข.
- ง. ไม่มีข้อถูก

16. เหตุใดมนุษย์จึงมีลักษณะนิสัยประจำตัวต่างกัน

- ก. เพราะอิทธิพลของพันธุกรรม
- ข. เพราะเด็กจะเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้ในตัวและเด็กแต่ละคนเรียนสิ่งที่แตกต่างกัน

17. มีเรื่องใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของ Dewey

- ก. การสอนถ้าจะให้ได้ผลต้องจัดประสบการณ์
- ข. สิ่งที่เราเรียนควรเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อเด็ก
- ค. เด็กแตกต่างกันเป็นรายบุคคล
- ง. ก.ข.ค.

18. การใช้วินัยแบบบังคับ (formal discipline) ชัดกับหลักจิตวิทยาข้อใด

- ก. ถ้าเด็กยอมรับเด็กจึงจะปฏิบัติ
- ข. เด็กเรียนโดยให้ประสาทสัมผัส
- ค. การกระทำใดถ้าทำให้อินทรีย์เกิดความพอใจอินทรีย์จะทำอีก
- ง. ถ้าเด็กมีความพร้อมเด็กจะเรียนได้ดี

19. โรงเรียนแผนใหม่ (progressive school) ใช้วินัยแบบใด

ก. วินัยแบบบังคับ (formal discipline)

ข. วินัยในตนเอง (self-discipline)

ค. วินัยแบบทหาร

ง. ไม่มีการใช้วินัยเลย

20. นักปรัชญาคนใดที่มีแนวคิดแบบ Dewey

ก. Bode, Kilpatrick

ข. Bode, Kant

ค. Bode, Aquinas

ง. Bode, Aristotle

21. พวก Experimentalist เชื่อว่ามนุษย์จะมีชีวิตที่ดีได้อย่างไร

ก. การอยู่ในวินัยแบบบังคับ

ข. การมีชีวิตแบบประชาธิปไตย

ค. การอยู่อย่างสันโดษ

ง. การมีความเชื่อมั่นในพระเจ้า

22. มีการปฏิบัติข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัตินั้นขัดกับหลักการของพวก

Experimentalist

ก. การถือว่าทุกคนมีค่าเป็นคนเท่ากัน

ข. การจับคนไปขายเป็นทาส

ค. การอยู่ในศีลธรรม

ง. การส่งเสริมให้ใช้ปัญญาแก้ปัญหา

23. พวก Experimentalist เชื่อว่าการจะช่วยให้เด็กอยู่ในสังคมประชาธิปไตย
ที่แท้ทำได้โดยวิธีใด

ก. ครูให้เด็กเข้าใจหลักการของพวก experimentalist

ข. ครูให้เด็กได้รับการอบรมและใช้ชีวิตในโรงเรียนตามหลักการของพวก
experimentalist

ค. เพิ่มคะแนนวิชาหน้าที่พลเมืองศีลธรรมเพื่อให้เด็กสนใจเรื่องประชาธิปไตย

ง. สอนลัทธิประชาธิปไตยเปรียบเทียบกับลัทธิการเมืองอื่น ๆ

24. การศึกษาคือการสร้างและการจัดประสบการณ์เสียใหม่ หมายความว่าอะไร
- ก. การใช้อุปกรณ์ในการสอนหลาย ๆ ชนิด
 - ข. การพยายามดูแลให้เด็กได้สัมพันธ์ (interact) กับสิ่งแวดล้อมและคอยดูแลว่ามีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นหรือไม่
 - ค. การจัดหาวัสดุทางศิลปะให้เด็กได้ทำ
 - ง. การจัดให้มีสิ่งน่าสนใจในห้องเรียน
25. ความมุ่งหมายการศึกษาที่แท้เป็นความมุ่งหมายของใคร
- ก. พ่อแม่ ข. ครู ค. เด็ก ง. ก.ข.ค.
26. ผู้เรียนจะอยู่ในวินัยอันดีในขณะเรียนเนื่องจากอะไร
- ก. สิ่งที่เรียนตรงกับความสนใจของผู้เรียน
 - ข. ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเรื่องนั้น
 - ค. ก.ข.
27. อะไรเป็นจุดเริ่มต้นและที่ตรวจสอบในการดำเนินงานของโรงเรียน
- ก. ปรัชญาการศึกษา ข. หลักสูตร
 - ค. วิธีสอน ง. อุปกรณ์การศึกษา
28. ในการวางปรัชญาการศึกษาควรวางปรัชญาอะไรก่อน
- ก. ปรัชญาการศึกษาสำหรับประเทศ ข. ปรัชญาการศึกษาสำหรับท้องถิ่น
 - ค. ปรัชญาการศึกษาสำหรับโรงเรียน
29. ปรัชญาการศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ก. ปรัชญาของชุมชน ข. ศาสนาชนบทรรมนิยม
 - ค. ความต้องการของประเทศ ง. ก.ข.ค.
30. Dewey เป็นคนชาติอะไร
- ก. อังกฤษ ข. อเมริกัน ค. เยอรมัน ง. กรีก
31. โรงเรียนแผนใหม่ (progressive) สอนเกี่ยวกับสิ่งใด
- ก. วิชาการต่าง ๆ ข. วิชาการและบุคลิกภาพ
 - ค. วิชาการ บุคลิกภาพ หน้าที่ของเด็กต่อชุมชนและโลก

32. การสอนในโรงเรียน progressive ครูเน้นอะไร
- ก. ให้นักเรียนจำสิ่งที่สอนได้
 - ข. ให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่สอน
 - ค. ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถนำเอาไปใช้ในชีวิต
33. โรงเรียน progressive ใช้วิธีสอนแบบใด
- ก. วิธีปัญจาวิสัสนา (Socratic method)
 - ข. Lecture method
 - ค. วิธีสอนแบบ Herbart
 - ง. ไม่ใช้วิธีสอนตายตัว แต่เอาความรู้ทางจิตวิทยามาใช้ในการสอน
34. โรงเรียน progressive เน้นข้อใด
- ก. ทักษะในการหาความรู้
 - ข. การเก็บสะสมความรู้ไว้ใช้ในอนาคต
 - ค. การสอบข้อสอบของหน่วยกลางได้
35. ถ้าดูตามแผนการศึกษาแห่งชาติ การจัดการศึกษาของไทยมุ่งให้ได้พลเมืองชนิดใด
- ก. มีศีลธรรม วัฒนธรรม สุขภาพสมบูรณ์
 - ข. มีความรับผิดชอบ และมีจิตใจประชาธิปไตย
 - ค. ประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ
 - ง. ก. ข. ค.
36. จุดมุ่งหมายที่เขียนในหลักสูตรประถมศึกษาได้แปลงมาจากจุดมุ่งหมายการศึกษาของชาติใด
- ก. อังกฤษ
 - ข. สหรัฐอเมริกา
 - ค. เยอรมัน
 - ง. ญี่ปุ่น
37. การช่วยให้เด็กใช้ภาษาได้คือจัดอยู่ในจุดมุ่งหมายการศึกษาหมวดใด
- ก. ความเจริญแห่งตน
 - ข. มนุษยสัมพันธ์
 - ค. ความสามารถในการครองชีพ
 - ง. ความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง

38. จุดมุ่งหมายข้อใดข้างล่างนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนได้รับอิทธิพลปรัชญา Experimentalism

- ก. ให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ
- ข. ให้รู้จักเลือกซื้อเลือกใช้สิ่งของที่จำเป็นให้เหมาะสม
- ค. ให้รู้จักประหยัด
- ง. ให้มีทักษะในการฟัง

39. การช่วยให้เด็กรู้จักปฏิบัติตนไปในทางที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของสังคมจักอยู่ในจุดมุ่งหมายการศึกษาหมวดใด

- ก. ความเจริญแห่งตน
- ข. มนุษยสัมพันธ์
- ค. ความสามารถในการครองชีพ
- ง. ความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง

40. การให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจหาความสนใจหรือความถนัดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พ.ศ.2503 ระดับใด

- ก. ประถมต้น
- ข. ประถมปลาย
- ค. มัธยมต้น
- ง. มัธยมปลาย

41. ผู้สอนควรใช้ทฤษฎีใดในการสอน

- ก. ทฤษฎีพฤติกรรม
- ข. ทฤษฎีสันนาม
- ค. ก.ข.

42. ถ้าครู ก. คิดว่าการสอนที่ดีคือการสอนโดยวิธีแนะให้เด็กเรียนด้วยตนเอง
ท่านคิดว่าครู ก. มีความเชื่ออย่างไรเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของเด็ก

- ก. เด็กเรียนรู้โดยรับความรู้เหมือนภาชนะรับสิ่งของ
- ข. เด็กเรียนรู้โดยการกระทำด้วยตนเองอาจโดยกายหรือสมอง

43. เหตุใดวิธีสอนแบบปาลูกดาดไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนให้ใช้กับเด็กประถม

- ก. เพราะคำพูดเป็นสิ่งที่เป็นามธรรมมาก
- ข. เพราะช่วงความสนใจของเด็กประถมสั้น
- ค. เพราะเด็กประถมมีประสบการณ์น้อย
- ง. ก.ข.ค.

44. ชั้นเตรียมในการสอนของแอร์บาคหมายความว่าอย่างไร

- ก. ครูเตรียมบทเรียน
- ข. ครูทบทวนความรู้เก่าของนักเรียน
- ค. ครูซ่อมการใช้อุปกรณ์

45. Dewey กล่าวว่าวิธีสอนของแอริบาสต์ขัดกับหลักจิตวิทยาอย่างไร
- ก. สิ่งที่เราเรียนไม่ใช่ปัญหาของเด็ก การเรียนจะเกิดได้ยาก
 - ข. การเตรียมที่ตายตัวอาจขัดกับความสนใจของเด็ก
 - ค. ก.ข.
46. การแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์จะขาดไม่ได้ 3 ขั้นตอนคืออะไร
- ก. การรู้จักปัญหา การตั้งสมมติฐาน การตรวจสอบสมมติฐาน
 - ข. การรู้จักปัญหา การรวบรวมข้อมูล การสรุป
 - ค. การรู้จักปัญหา การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
47. การสอนแบบโครงการสิ่งสำคัญประการแรกที่ครูต้องทำคืออะไร
- ก. การให้เด็กมีจุดมุ่งหมายในการทำงาน หรือทำโครงการ
 - ข. การวางแผนงาน
 - ค. การช่วยนักเรียนทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามแผนงานที่วางไว้
48. ท่านคิดว่าการสอนแบบหน่วยมีปรัชญาอะไรเป็นพื้นฐาน
- ก. Thomism ข. Idealism ค. Experimentalism
49. การวัดผลในการสอนแบบโครงการวัดอะไร
- ก. วัดผลงานของโครงการว่าทำได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด
 - ข. วัดวิธีการที่ใช้เพื่อไปถึงจุดมุ่งหมายว่าดีหรือไม่
 - ค. ก.ข.
50. ในการสอนแบบโครงการมีอะไรที่แสดงให้เห็นว่าผู้คิดวิธีสอนแบบโครงการมีความคิดแบบพวก Experimentalist
- ก. ผู้คิดวิธีแบบนี้เห็นว่าความสนใจเป็นสิ่งสำคัญในการเรียน
 - ข. ผู้คิดวิธีสอนแบบนี้ส่งเสริมการใช้สติปัญญาในการวางแผนงานและในการทำงาน
 - ค. ผู้คิดวิธีสอนแบบนี้ต้องการให้เด็กได้ฝึกหัดวางแผนงานและช่วยกันทำงานเพื่อให้เป้าหมายสำเร็จ
 - ง. ก.ข.ค.
 - จ. ไม่มีข้อที่ถูก

ข้อสอบอัตนัยครั้งที่ 1

ให้ท่านอ่านบทบรรยายภาพยนต์ เรื่อง Effective Learning in Elementary Schools หรือนักถึงภาพยนต์เรื่อง Problem Method ที่ท่านได้ดู แล้วตอบคำถามข้างล่างนี้

1. ท่านคิดว่าการศึกษาที่ครูจัดการสอนแบบนั้น ครูได้รับอิทธิพลของปรัชญาอะไร จงให้เหตุผล
2. ในการสอนบทเรียนนั้นท่านคิดว่าครูใช้จิตวิทยาเรื่องอะไรบ้าง ให้ออกมา 3 เรื่อง และยกตัวอย่างประกอบทุกข้อที่ท่านอ้างถึง
3. ท่านคิดว่าในการสอนบทเรียนนั้นครูใช้กิจกรรมประเภทใด และกิจกรรมนั้น ๆ ท่านคิดว่าจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้หรือไม่
4. ท่านคิดว่าบทเรียนประเภทนี้เหมาะที่จะนำมาสอนในประเทศไทยหรือไม่ จงให้เหตุผล

ข้อสอบปรนัยครั้งที่ 2

จงทำเครื่องหมายข้อที่ถูกที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. การสอนแบบแก้ปัญหาซึ่ง Dewey คิดขึ้นเกิดขึ้นเพราะเขามีทัศนะเกี่ยวกับการศึกษา
อย่างไร
 - ก. การศึกษาคือการสอนหนังสือ
 - ข. การศึกษาคือการช่วยให้เด็กจดจำข้อเท็จจริงที่สำคัญ
 - ค. การศึกษาคือการสร้างพัฒนาการให้เด็กหลายด้าน
 - ง. การศึกษาคือการถ่ายทอดวัฒนธรรม
2. เหตุใดพวกที่ยึดปรัชญา Experimentalism วิจารณ์การสอนในภาพยนตร์เรื่อง
Effective Learning in Elementary Schools และเรื่อง Problem Method
เป็นการสอนที่ดี
 - ก. เพราะผู้เรียนได้กระทำหลายสิ่งด้วยตนเอง
 - ข. เพราะผู้เรียนได้กระทำด้วยตนเองและสิ่งเหล่านั้นมีความหมายต่อผู้เรียน
 - ค. เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ที่อธิบายและสรุปสิ่งที่เรียนได้ดี
 - ง. เพราะครูมีบุคลิกภาพดี และสามารถสร้างบรรยากาศได้ดี
3. สิ่งที่ได้เรียนตามทัศนะของ Dewey ควรเป็นอย่างไร
 - ก. เป็นสิ่งที่ผู้สอนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเฉย ๆ
 - ข. เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเอาไปใช้ประโยชน์ได้
 - ค. เป็นสิ่งที่ผู้เรียนหามาเอง และเอาไปใช้ประโยชน์ได้
4. ขั้นสรุปในการสอนของ Herbart ถูกวิจารณ์ว่าบกพร่องอย่างไร
 - ก. เด็กต้องสรุปตามข้อเท็จจริงที่ครูให้ในชั้นสอน
 - ข. เด็กสรุปไม่เป็น ครูต้องสรุปให้ทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้
5. Batchelder, McGlasson และ Schorling คิดว่าวิธีสอนวิธีใดดีที่สุด
 - ก. แบบปาฐกถา
 - ข. แบบแก้ปัญหา
 - ค. แบบขั้นทั้งห้าของแอร์บาร์ต
 - ง. ไม่มีวิธีใดดีที่สุดสำหรับการสอนทุกวิชา

6. เมื่อครูจะสอนเด็กครูต้องทำข้อใดข้างล่างนี้
- ก. ศึกษาความต้องการ สิ่งแวดล้อม และความสามารถของเด็ก
 - ข. ช่วยเด็กตั้งจุดประสงค์ที่เหมาะสมกับตัวเด็ก
 - ค. จัดประสบการณ์ที่จะทำให้เด็กไปถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
 - ง. ก.ข.ค.
7. เหตุใดครูควรรู้วิธีช่วยให้เด็กรู้จักวัดผลความสำเร็จของตนเอง
- ก. เพราะการที่ได้เห็นความก้าวหน้าจะผลักดันให้เด็กอยากเรียนมากขึ้น
 - ข. เพราะถ้าเด็กวัดผลเองได้ก็จะช่วยแบ่งเบาภาระของครูในการทำข้อทดสอบ
 - ค. เพราะถ้าเด็กวัดผลเองได้ครูก็ไม่ต้องวัดผลเด็ก
8. ถ้าครูสอนโดยไม่มีการจูงใจผลการเรียนรู้ของเด็กจะเป็นอย่างไร
- ก. ผลการเรียนรู้ของเด็กเหมือนกันไม่ว่าจะมีการจูงใจหรือไม่
 - ข. เด็กเรียนได้น้อยกว่าที่เขาควรจะได้
 - ค. เด็กที่มีสติปัญญาคือจะเรียนได้มากกว่าเด็กสติปัญญาปกติ
9. ข้อใดบ้างที่เป็นความต้องการ (need) ของเด็กมัธยมที่ครูควรช่วยสนองขณะที่เด็กเรียน
- ก. ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย (Security)
 - ข. ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (belonging)
 - ค. ความรู้สึกว่ามีคนรักและมีเพื่อน (companion-ship)
 - ง. ก.ข.ค.
10. การที่ครูพยายามค้นหาว่าใครมีความสามารถพิเศษอะไร แล้วครูให้นักเรียนผู้นั้นแสดงความสามารถให้เพื่อนเห็นเป็นการช่วยสนองความต้องการอะไร
- ก. recognition และความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า
 - ข. การสนองความต้องการทางร่างกาย
 - ค. การได้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ แปลก ๆ

11. เด็กที่เรียนหนังสือในห้องเรียนไม่ได้ดี แล้วพยายามทำสิ่งแปลก ๆ ในชั้นเรียน ครูค้นหาความสามารถและพบว่าเด็กผู้นั้นมีความสามารถในการร้องเพลง ครูจึงให้เขาแสดงในงานละครปีศาจเรียน ทำให้เขาเลิกทำสิ่งแปลก ๆ เช่นนี้จะถือว่าครูได้ช่วยสนองความต้องการข้อใด
- ก. ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย
 - ข. การมีประสบการณ์ใหม่ ๆ แปลก ๆ
 - ค. การได้รับความสำเร็จ (Successful achievement)
12. สิ่งใดข้างล่างนี้ที่จะจูงใจ (motivate) เด็กในการเรียน
- ก. การแก้ปัญหา
 - ข. การให้เด็กตั้งจุดประสงค์ในการเรียน
 - ค. ก.ข.
 - ง. ไม่มีข้อที่ถูกต้อง
13. ลักษณะใดเป็นลักษณะของ laboratory lesson
- ก. ในบทเรียนนั้นมีปัญหาที่จะต้องแก้
 - ข. ในการแก้ปัญหานั้นมีครูอยู่ใกล้ ๆ เป็นที่ปรึกษา
 - ค. เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมแล้วเกิดมีความรู้ใหม่หรือเข้าใจหลักการบางประการ
 - ง. ก.ข.ค.
14. เหตุใดการอภิปรายจึงจัดเป็นกิจกรรมที่มีการจูงใจ
- ก. เพราะทุกคนได้มีส่วนร่วม
 - ข. เพราะเด็กชอบแสดงออก
 - ค. เพราะเด็กมีโอกาสหยอกล้อกัน
15. ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับประสาทสัมผัสคือประสบการณ์อะไร
- ก. การให้เด็กใช้ตาและหู
 - ข. การให้เด็กใช้มือสัมผัส
 - ค. การให้เด็กใช้ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวกาย

16. เหตุใดจึงควรมีกระบวนการหลายอย่าง (variety of procedures) ในการเรียน

- ก. เพราะสมองคนชอบเปลี่ยน
- ข. เพราะเด็กจะได้ใช้อุปกรณ์หลาย ๆ ชนิด
- ค. เพราะเด็กจะได้มีโอกาสแสดงออก

17. ข้อใดจัดว่าเป็นเรื่องของการให้เด็กมีส่วนร่วม (participation) ในการเรียน

- ก. การที่เด็กได้ตอบคำถามของครู
- ข. การให้เด็กออกมาเขียนกระดาน
- ค. การร่วมปรึกษากับเด็กโดยครูเป็นผู้นำ
- ง. ก.ข.ค.

18. การสอนแบบหน่วยมีส่วนคืออะไร

- ก. เด็กได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถ
- ข. ไม่มีการลงโทษถ้าเด็กไม่รับผิดชอบงาน
- ค. เด็กทุกคนมีโอกาสได้พูดเท่าที่ตนต้องการ

19. อุปกรณ์การศึกษาคืออะไร

- ก. สิ่งที่ครูนำมาใช้เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดี
- ข. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
- ค. สิ่งที่ต้องใช้ตามคู่มือ
- ง. ตัวอย่างของจริง

20. ในการใช้อุปกรณ์ให้เกิดผลเรื่องใดสำคัญที่สุด

- ก. การเลือกอุปกรณ์
- ข. การเตรียมการก่อนใช้อุปกรณ์
- ค. การใช้อุปกรณ์ตามวิธีการของมัน และการติดตามผล
- ง. ก.ข.ค.

21. เหตุผลข้อใดควรเป็นหลักในการเลือกอุปกรณ์ไปสอน

- ก. อุปกรณ์นั้นมีสีสันสวยงาม
- ข. อุปกรณ์นั้นตรงกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน
- ค. อุปกรณ์นั้นราคาถูก
- ง. อุปกรณ์นั้นหาได้ง่ายในท้องถิ่น

22. อุปกรณ์ประเภทใดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจเรื่องในอดีตหรือที่อยู่ไกล

- ก. กระดานดำ
- ข. หนังสือ
- ค. ภาพยนต์
- ง. แผนภูมิ

23. การเตรียมการก่อนใช้อุปกรณ์หมายถึงการเตรียมอะไร

- ก. การเตรียมจดหัวข้อว่าจะพูดอะไรกับเด็ก
- ข. การเตรียมห้องและที่นั่งเพื่อให้ทุกคนมองเห็นได้ดี
- ค. การเตรียมเด็กให้พร้อมโดยการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์
- ง. ก.ข.ค.

24. หน้าที่อุปกรณ์ควรควรพูดแบบใด

- ก. พูดด้วยเสียงดังสม่ำเสมอ
- ข. พูดแบบเป็นกันเอง

25. ใช้แผนภูมิอย่างไรจึงจะเกิดผลดี

- ก. เวลาอธิบายสิ่งในแผนภูมิควรพูดกับนักเรียนไม่ใช่พูดกับแผนภูมิ
- ข. ใจไม่ชี้ตรงที่อธิบาย
- ค. ส่งเสริมการอภิปรายสิ่งที่ยาก
- ง. ก.ข.ค.

26. การฉายภาพยนตร์ถ้าจะให้เด็กเรียนรู้ได้ควรทำอย่างไร

- ก. เฉพาะเรื่องอย่างละเอียดแล้วฉาย 1 ครั้ง
- ข. ฉาย 1 ครั้ง แต่หยุดอธิบายเป็นตอน ๆ
- ค. ฉาย 1 ครั้ง แล้วฉายฟิล์มสลับตาม
- ง. ฉาย 2 ครั้ง

27. วิธีใดคือวิธีติดตามผลในการใช้อุปกรณ์

ก. การอภิปราย

ข. การทดสอบ

ค. การเขียนรายงาน

ง. ก.ข.ค.

28. ในการประเมินผลสิ่งแรกที่จะต้องทำคืออะไร

ก. กำหนดพฤติกรรมที่จะวัด

ข. กำหนดจุดมุ่งหมายว่าจะวัดอะไร

ค. กำหนดว่าในสถานการณ์ต่าง ๆ เด็กควรมีพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างไร

ง. เลือกเครื่องมือที่จะวัดผล

29. เครื่องมืออันใดใช้วัดเรื่องการปรับตัวของเด็กกับสิ่งแวดล้อม

ก. ชุดทดสอบทัศนคติ

ข. Sociogram

ค. ระเบียบพฤติกรรม (anecdotal record)

ง. ก.ข.ค.

30. ข้อใดเป็นเครื่องแสดงว่าโครงการประเมินผลที่เราได้พบจัดว่าเป็นโครงการประเมินผลสมัยใหม่

ก. กลมกลืนกับจุดมุ่งหมายการศึกษา

ข. ใช้ข้อสอบปรนัย

ค. ให้เด็กได้วัดความก้าวหน้าของตนเอง

ง. ผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบ

31. ใครควรเป็นผู้ประเมินผลการศึกษา

ก. ครู

ข. ครูและเด็ก

ค. ครูเด็กและผู้ปกครอง

ง. ทุกคนที่มีส่วนได้เสียกับผลของการศึกษา

32. การประเมินผลควรทำตอนใด

ก. ปลายชั่วโมง

ข. ตอนใกล้เวลาเลิกเรียน

ค. ปลายภาคเรียนและปลายปี

ง. ขณะสอน

33. พัฒนาการด้านใดที่ควรประเมิน

- ก. ด้านสมอง
- ข. ด้านสังคมและอารมณ์
- ค. ด้านร่างกายและสมอง
- ง. ด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและสมอง

34. การให้เด็กประเมินผลเป็นหมูป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่

- ก. ควร เพื่อให้เด็กทราบว่าตนได้รับความสำเร็จเพียงใด
- ข. ควร เพื่อครูจะมีโอกาสส่งเสริมให้เด็กวางจุดมุ่งหมายงานในขั้นต่อไป
- ค. ก.ข.

35. การให้เด็กประเมินผลตนเองควรทำเพื่อจุดมุ่งหมายอะไร

- ก. เพื่อให้เด็กค้นหาจุดอ่อนและจุดเด่นเพื่อปรับปรุงตนเอง
- ข. เพื่อให้เด็กได้เห็นความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง
- ค. เพื่อครูจะเอาไปใช้ประกอบในการตัดสินใจเลื่อนชั้น

36. วิธีการใดเป็นวิธีประเมินผลตนเอง

- ก. การเก็บตัวอย่างงานไว้หลาย ๆ ครั้งเพื่อเปรียบเทียบกัน
- ข. การให้คะแนนตนเองตามหัวข้อในใบสำรวจเป็นระยะ ๆ
- ค. การทำบัญชีข้อบกพร่องของคนที่ต้องแก้ไข
- ง. ก.ข.ค.

37. ข้อบกพร่องใดที่ควรถือว่าเป็นข้อบกพร่องใหญ่ในกระบวนการเกี่ยวกับการวัดผล

- ก. การพิมพ์ข้อสอบด้วยอักษรที่เล็กเกินไปและการจัดโรเนียวข้อสอบไม่ชัดเจน
- ข. การที่ผู้คุมสอบชอบคุยกันและเดินไปมาขณะ เด็กสอบ
- ค. ไม่มีการเขียนเป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจนให้เด็ก ผู้ปกครองและครูทราบเกี่ยวกับมาตรฐานที่เด็กควรไปถึง
- ง. การปล่อยให้เสียเงินของโรงเรียนพิมพ์และจัดโรเนียวซึ่งมีช่องให้ข้อสอบรั่ว

38. เหตุใดจึงต้องทำโครงการสอน

- ก. เพื่อจะรู้ว่าผู้สอนต้องรับผิดชอบสอนหัวข้อใดบ้าง
- ข. เพื่อผู้สอนจะได้มีโอกาสคิดและบันทึกว่าควรสอนเด็กกลุ่มที่ตนรับผิดชอบให้เกิดผลการเรียนอะไร ด้วยวิธีใด
- ค. เพื่อจะได้ไม่ต้องทำบันทึกการสอนทุกวัน

39. การเขียนโครงการสอนต้องมีหัวข้ออะไร

- ก. เนื้อเรื่องและข้อสอบตามเนื้อเรื่อง
- ข. จุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่อง กำหนดเวลาของเนื้อเรื่องแต่ละตอน กิจกรรม อุปกรณ์ และวิธีวัดผล
- ค. เนื้อเรื่อง และกำหนดเวลาของเนื้อเรื่องแต่ละตอนและอุปกรณ์

40. บันทึกการสอนควรทำเมื่อใด

- ก. ก่อนสอน
- ข. ขณะสอน
- ค. หลังการสอนแต่ละชั่วโมง

41. สิ่งใดบ้างที่จัดเป็นกิจกรรมของครู

- ก. การดูแลสภาพห้องเรียน การรับส่งวัสดุเครื่องใช้ในห้องเรียน
- ข. การดูแลความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม ทางเดิน
- ค. การจัดห้องสมุด

42. ถ้าจะให้เด็กมีส่วนในกิจกรรมของครู ควรให้เด็กมีส่วนเพื่อประโยชน์อะไร

- ก. เพื่อให้งานของครูเบาขึ้น เพื่อครูจะมีเวลาตรวจงานเด็ก
- ข. เพื่อให้เด็กได้ทำงานและมีโอกาสสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นในชีวิตของเขา
- ค. เพื่อสนองความต้องการของเด็กบางคนที่ยากอยู่ใกล้ชีวิตครู
- ง. เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจว่าตามวัฒนธรรมไทยเด็กควรช่วยเหลือผู้ใหญ่

43. การทำกิจกรรมแบบใดดีที่สุด

- ก. พยายามประหยัดเวลาที่สุด
- ข. ให้เฉพาะเด็กที่คล่องการงานทำ
- ค. ให้เฉพาะเด็กที่ไม่คล่องการงานทำ เพื่อฝึกให้คล่อง

44. ขณะที่เด็กทำกิจกรรมครูควรส่งเสริมสิ่งใด

- ก. ให้เด็กคอยฟังคำสั่งครู
- ข. ส่งเสริมความคิดริเริ่มของเด็ก
- ค. ให้เด็กทำตามแบบที่กลุ่มอื่นทำมาก่อน

45. ถ้าครูจะเปลี่ยนวิธีการเกี่ยวกับกิจกรรมควรยึดหลักอะไร
- ก. ถ้าเปลี่ยนแล้วการเปลี่ยนจะทำให้เกิดคุณค่าทางการศึกษาขึ้น
 - ข. เปลี่ยนอย่างไรก็ได้แล้วแต่ใจของครู
 - ค. เปลี่ยนตามครูอื่นเพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นแบบเดียวกันทั้งโรงเรียน
46. เวลาจะให้เด็กทำกิจกรรมควรปฏิบัติข้อใด
- ก. ให้เด็กเข้าใจงานนั้นทำอย่างไร
 - ข. ให้เด็กเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมนั้นมีผลดีอย่างไร
 - ค. ให้เด็กมีส่วนวัดคุณภาพของงานที่เขารับผิดชอบ
 - ง. ก.ข.ค.
47. ห้องเรียนด้านกายภาพควรถืออะไรเป็นเกณฑ์ที่ดี
- ก. สะอาด สวยงาม
 - ข. เป็นที่ทำงานที่สบาย
 - ค. จัดเก้าอี้ชนิดที่จะส่งเสริมการอภิปรายเป็นหมู่
48. บรรยากาศของห้องเรียนจะดีหรือไม่เนื่องจากอะไร
- ก. ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและเด็ก
 - ข. ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กและเด็ก
 - ค. ก.ข.
49. อะไรเป็นสาเหตุให้เด็กประพฤติไม่ถูกต้อง
- ก. หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของเด็ก
 - ข. เด็กมาจากบ้านที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจหรืออารมณ์
 - ค. ปรัชญาของครูในโรงเรียนไม่ตรงกัน
 - ง. ก.ข.ค.
50. ครูชนิดใดที่จะทำให้เด็กก่อปัญหาวินัยในห้องเรียน
- ก. ไม่กล้าเผชิญความจริงของชีวิต
 - ข. มีมาตรฐานความประพฤติสูง
 - ค. รู้ว่าเมื่อไรจะเล่น เมื่อไรเอาจริง

51. ครูที่ดีควรมีเสียงและการพูดเป็นอย่างไร
- ก. พูดเสียงดัง
 - ข. พูดคล่องเร็ว
 - ค. สามารถดัดแปลงเสียงให้เหมาะกับหมู่
 - ง. ขอบยกมือขึ้นลงตลอดเวลาที่พูด
52. ถ้าเด็กถูกขณณะที่ครูสอน ครูได้แก้ไขปัญหานี้โดยเตรียมบทเรียนคราวต่อไปอย่างใด ท่านคิดว่าครูผู้นี้แก้ปัญหาวินัยโดยวิธีใด
- ก. การสร้างสภาพการณ์ที่จะส่งเสริมความประพฤติที่ถูกต้อง
 - ข. การหากรอบายเพื่อยับยั้งความประพฤติผิดไว้ชั่วคราว
 - ค. การแก้ไขความประพฤติผิด
53. จุดประสงค์ของ Micro-teaching คืออะไร
- ก. เพื่อสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ
 - ข. เพื่อฝึกนักเรียนครูในด้านเทคนิคการสอน
 - ค. เพื่อให้ครูประจำการได้ทดลองวิธีการสอน (method) ใหม่
54. ในการสอน Micro - teaching ชั้นเรียนหนึ่งมีประมาณกี่คน
- ก. 5 คน
 - ข. 25 คน
 - ค. 50 คน
55. บทเรียนของ Micro - teaching ยาวเท่าไร
- ก. ประมาณ 5-20 นาที
 - ข. ประมาณ 1 ชั่วโมง
 - ค. ประมาณ 3 ชั่วโมง
56. การสอนแบบ Micro - teaching เกิดจากการนำเอาจิตวิทยาเรื่องใดมาใช้
- ก. เรื่องที่ว่าคนรู้จักสิ่งต่าง ๆ โดยการมองดูส่วนใหญ่ก่อนแล้วจึงพิจารณาส่วนย่อย
 - ข. กฎแห่งความพร้อม (law of readiness)
 - ค. กฎแห่งผล (law of effect)

57. Team teaching ตามหลักการของ Trump นักเรียนทั้งปวงถูกคาดหวังหนึ่ง
ประมาณกี่คน
- ก. 30-40 คน ข. 100-125 คน
ค. 300-500 คน
58. การปฐกถาใช้เวลาประมาณเท่าใดของเวลาทั้งหมด
- ก. 20 % ข. 40 %
ค. 60 %
59. การแบ่งหมู่อภิปรายหลังการปฐกถา นักเรียนกลุ่มหนึ่งมีประมาณกี่คน
- ก. 10-15 คน ข. 30-50 คน
ค. 50-100 คน
60. การเรียนตามลำพังใน team - teaching เด็กทำอะไร
- ก. อ่านหรือใช้ของสมุด ข. เข้าห้องปฏิบัติการ
ค. ประชุม ง. ก.ข.ค.
61. ทานคติว่าการสอนเป็นคณะคืออะไร
- ก. เป็นการสอนที่พยายามใช้ความถนัดหรือความสามารถของครูเพื่อ
ประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด
ข. เป็นการสอนที่เด็กมีโอกาสได้เรียนกับครูทั้ง 2 เพศ
ค. เป็นการสอนที่มีการแบ่งจำนวนชั่วโมงครูแต่ละคนเท่า ๆ กัน
62. สิ่งที่จะขาดไม่ได้ในการสอนแบบ team คืออะไร
- ก. ครูใน team ต้องวางแผนงานด้วยกัน
ข. มีการใช้วิธีการสอนหลายอย่าง
ค. ให้เด็กได้มีโอกาสเรียนกับครูหลาย ๆ คน
ง. ก.ข.ค.
63. การใช้เครื่องมือในการสอน (machine teaching) เกิดจากอะไร
- ก. เพื่อให้งานของครูเบาลง
ข. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเรียนให้มากที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้
ค. เพื่อฝึกให้เด็กข้อสัจตยตนเอง

64. การสอนแบบ machine teaching ถูกโจมตีอย่างไร
- ก. การสอนแบบนี้ส่งเสริมได้แต่ความจำและการรู้ข้อเท็จจริง
 - ข. การสอนแบบนี้ส่งเสริมได้แต่การสร้างอคติ
 - ค. การสอนแบบนี้ส่งเสริมได้แต่ความสนใจใหม่ ๆ
65. ถ้าครูใช้บทเรียนสำเร็จรูปอย่างเดียวในการสอนเด็ก จะมีข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาอย่างไร
- ก. เด็กไม่มีโอกาสใกล้ชิดครู
 - ข. เด็กขาดประสบการณ์ที่จะส่งเสริมความคิดริเริ่ม
 - ค. เด็กไม่มีโอกาสฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ
 - ง. ก.ข.ค.
66. ครูที่จะเป็นผู้นำที่ดีของเด็กควรมีลักษณะข้อใด
- ก. รู้ความสามารถของเด็กแต่ละคน
 - ข. สติปัญญาสูง
 - ค. จบมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยวิชาการศึกษา
67. ครูชนิดใดที่ไม่สามารถทำหน้าที่ที่ปรึกษาของเด็กได้
- ก. สอนให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ยาก
 - ข. ชอบเอาความลับของเด็กไปเปิดเผย
 - ค. แต่งตัวไม่ทันสมัย
 - ง. พูดไม่คล่อง
68. ในการเป็นพลเมืองครูต้องทำข้อใด
- ก. เป็นพลเมืองดี
 - ข. รู้ความต้องการของสังคมและช่วยให้สังคมดี
 - ค. เป็นผู้นำสังคม
 - ง. ก.ข.ค.

69. ลักษณะใดที่แสดงให้เห็นว่าครูเป็นคนปรับตัวดี
- ก. มักรู้สึกท้าทายกับสถานการณ์ใหม่
 - ข. รู้จักกระตุ้นให้คนอื่นทำงานจนเต็มความสามารถ
 - ค. รักษาคำพูด
70. ครูที่มีความสามารถทางสังคมมีลักษณะใด
- ก. ภูมิรพยาหลังคม
 - ข. ชอบพูดมากกว่าฟัง
 - ค. มีอิริยาบถนุ่มนวล
71. การสอนแบบแอ้รบาคไซหลักจิตวิทยาอะไร
- ก. สอนจากสิ่งท่รู้ไปหาสิ่งท่ไม่รู้
 - ข. สอนจากความจริงไปหาทฎเกณฑ์
 - ค. สอนโดยพยายามให้เด็กเห็นเรื่องท่เรียนเป็นปัญหา
 - ง. ก.ข.
 - จ. ข.ค.
72. ในการสอนแบบแอ้รบาค สิ่งท่เด็กเรียนใครเป็นผู้เลือก
- ก. ครู
 - ข. นักเรียน
 - ค. ผู้ปกครอง
73. ซ้นใช้ศินัยของแอ้รบาคคิดซ้นเพราะเหตุใด
- ก. เพราะเขาคิดว่าถ้าเด็กได้ใช้สิ่งท่เรียนเด็กจะลิมสิ่งท่เรียนได้ยาก
 - ข. เพื่อตรวจสอบว่าเด็กเข้าใจคือหรือไม่
 - ค. เพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจบทเรียน
74. ข้อบกพร่องท่ถูกโจมตีอย่างมากในการสอนแบบแอ้รบาคคืออะไร
- ก. ครูเป็นผู้กระทำมากกว่าเด็ก
 - ข. เด็กเป็นผู้กระทำมากกว่าครู
 - ค. วิธีสอนแบบนี้เหมาะกับเด็กท่มีนิสัยเงียบ (ไม่ช่างพูด) เท่านั้น
75. การชมเด็กควรทำอย่างไร
- ก. ชมความพยายามหรือความสำเร็จของเด็ก
 - ข. ชมบุคลิกภาพของเด็ก
 - ค. ชมชาติกำเนิดหรือตระกูลของเด็ก

76. การตีเพื่อก่อควรทำอย่างไร
- ก. ตีแล้วชี้ให้เห็นว่าสิ่งไหนควรทำอย่างไร
 - ข. ตีแล้วสอนเสียคไปถึงบุคลิกภาพของเด็ก
 - ค. ตีแล้วครูแจกรางวัลปลอบใจ
77. ถ้าเด็กทำผิดเล็กน้อย (เช่น เห็นครูอารมณ์เสียก็แกล้งยั่วให้โกรธ) ครูควรส่งเด็กไปให้ครูใหญ่ลงโทษหรือไม่
- ก. ควร เพื่อให้เด็กทุกคนทราบว่าครูมีโทษหนัก
 - ข. ควร เพื่อครูจะมีเวลาสอนเด็กที่ตั้งใจเรียน
 - ค. ไม่ควร เพราะเด็กอาจรู้สึกว่าคุณอ่อนแอแก้ปัญหาเองไม่ได้
 - ง. ไม่ควร เพราะครูใหญ่มีภาระยุ่งอยู่เสมอ
78. เมื่อมีปัญหาทางวินัยเกิดขึ้นครูควรคิดอย่างไร
- ก. ฉันทรียมการสอนไม่ดี
 - ข. คงมีบางสิ่งบางอย่างที่บกพร่อง
 - ค. เด็กมาจากบ้านและพันธุกรรมที่ไม่ดี
79. เหตุใดจึงถือว่าเรื่องการแก้ไขปัญหาวินัยโดยใช้วิธีสร้างสถานการณ์ที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอย่างมากกับเรื่องการสอนอุปนิสัย (character education)
- ก. เพราะโปรแกรมของทั้ง 2 เรื่องนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอนให้เด็กมีทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม
 - ข. เพราะโปรแกรมทั้ง 2 เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอนให้เด็กมีนิสัยที่จะบังคับตนเองซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
 - ค. ก.ข.
80. การแก้ปัญหาวินัยแบบสร้าง (constructive approach) เน้นอะไร
- ก. เน้นให้เด็กทำกริยาตอบสนองและนิสัยที่ครูต้องการ
 - ข. เน้นให้เด็กมีส่วนวางกฎเกณฑ์ที่ตนต้องปฏิบัติ
 - ค. เน้นให้เด็กมีความรับผิดชอบในตนเอง
 - ง. ก.ข.ค.

81. ห้องเรียนที่มีวินัยดีเป็นอย่างไร
- ก. ไม่มีคนทำสิ่งที่ผิด
 - ข. เด็กปรับตัวกับสถานการณ์ใหม่ได้ดี
 - ค. นักเรียนนั่งเงียบคอยฟังคำสั่งของครู
82. William James มีคนนับถือว่าเป็นอะไร
- ก. นักปรัชญาอเมริกัน
 - ข. บิดาทางจิตวิทยาของสหรัฐอเมริกา
 - ค. นักเขียนอเมริกัน
83. ความคิดเกี่ยวกับการศึกษาของ Dewey ได้มาจากใคร
- ก. รุสโซ
 - ข. Comenius
 - ค. ก.ข.
84. Dewey เชื่อว่าคนจะเข้ามามีส่วนอย่างแท้จริงในเรื่องประชาธิปไตยเมื่อใด
- ก. เมื่อได้แสดงความคิดเห็น
 - ข. เมื่อมีวินัยในตนเอง
 - ค. เมื่อรู้จักสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง
85. ในกระบวนการให้การศึกษา Dewey คิดว่าเราควรสนใจอะไรเป็นประการแรก
- ก. เด็ก
 - ข. วิชา
 - ค. สังคม
86. Dewey เน้นอะไรในการให้การศึกษาเด็ก
- ก. หนังสือ
 - ข. การท่องจำ
 - ค. กิจกรรมและประสบการณ์
87. ตามความคิดของ Dewey ครูคืออะไร
- ก. ผู้แนะทาง
 - ข. สารานุกรมเดินได้ (walking encyclopaedia)
 - ค. ผู้มีอำนาจในการให้เด็กเลื่อนชั้น

88. เกี่ยวกับชีวิต Dewey คิดอย่างไร
- ก. เด็กควรใช้ชีวิตในปัจจุบันให้ดีที่สุด
 - ข. เด็กควรเตรียมตัวเพื่ออนาคต
89. การจัดการศึกษาโดยยึดปรัชญา Idealism จุดมุ่งหมายการศึกษาคืออะไร
- ก. ถวายทอดวัฒนธรรม
 - ข. ให้เด็กปรับตัวกับสังคมได้ดีที่สุด
 - ค. ให้เด็กมีความรู้ทางศิลปะดนตรี
 - ง. ก.ข.
 - จ. ก.ค.
90. โรงเรียนที่ยึดปรัชญา Idealism ใช้วิธีสอนแบบใด
- ก. ปาฐกถา
 - ข. ฝึก (drill)
 - ค. ทองจำ
 - ง. ก.ข.ค.
91. เกี่ยวกับการวัดผลโรงเรียนที่ยึดปรัชญา Idealism ทำอย่างไร
- ก. ดูว่าเด็กถึงมาตรฐานที่ครูตั้งไว้เพียงใด
 - ข. ตั้งมาตรฐานสำหรับเด็กแต่ละคนตามความสามารถของเด็ก
92. จุดมุ่งหมายการศึกษาของพวกเขา Experimentalist มีรากฐานมาจากอะไร
- ก. เป้าหมายของสังคม
 - ข. ความสนใจของผู้เรียน
 - ค. ก.ข.
93. จุดมุ่งหมายการศึกษาของพวกเขา Experimentalist คืออะไร
- ก. ช่วย让孩子เป็นสมาชิกสังคมประชาธิปไตยที่ดี
 - ข. 让孩子ได้แสดงออก
 - ค. 让孩子รู้จักแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์
94. เนื้อเรื่องที่เด็กเรียนในโรงเรียนที่ยึดปรัชญา Experimentalism คืออะไร
- ก. เรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม
 - ข. ความรู้และทักษะที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน
 - ค. ความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน
 - ง. ก.ข.ค.

95. โรงเรียนที่ยึดปรัชญา Experimentalism ให้เด็กทำกิจกรรมคืออะไร
- ก. กิจกรรมที่ใช้สมอง และมือ
 - ข. กิจกรรมที่ใช้ร่างกายและกิจกรรมทางสังคม
 - ค. กิจกรรมที่จะทำให้เด็กเกิดความทราบซึ่ง
 - ง. ก.ข.
 - จ. ก.ข.ค.
96. โรงเรียนที่ยึดปรัชญา Experimentalism ใช้วิธีสอนอะไร
- ก. วิธีอะไรก็ได้ที่จะดึงดูดใจเด็ก
 - ข. วิธีที่มีการแก้ปัญหา
 - ค. ก.ข.
97. โรงเรียนที่ยึดปรัชญา Experimentalism คิดว่าเด็กเป็นอะไร
- ก. เป็นเอกัตบุคคล
 - ข. เป็นผู้ใหญ่ตัวเล็ก ๆ
 - ค. เป็นผู้มีช่วงความสนใจสั้น ๆ
98. โรงเรียนที่ยึดปรัชญา Experimentalism คิดว่าเด็กเจริญเติบโตได้อย่างไร
- ก. เจริญจากภายในถ้าได้ทำกิจกรรมในสังคม
 - ข. เจริญจากภายในถ้าได้มีการใช้สติปัญญา
 - ค. ก.ข.
99. พวกที่ยึดปรัชญา Experimentalism คิดว่าครูคือใคร
- ก. เป็นผู้กระตุ้นเด็กให้เด็กเรียน
 - ข. เป็นผู้บอกความรู้
 - ค. เป็นผู้รอบรู้และไม่จำเป็นต้องเรียนอีก
100. การประเมินผลพวกที่ยึดปรัชญา Experimentalism ทำอย่างไร
- ก. ดูว่าเด็กได้ความรู้ ทักษะ ทศนคติที่จะช่วยให้อยู่ในสังคมปัจจุบันได้เพียงไร
 - ข. ดูว่าเด็กสอบข้อสอบของโรงเรียนที่ดีที่สุดในเมื่อ 20 ปีก่อนได้เพียงไร
 - ค. ดูว่าเด็กทำข้อสอบมาตรฐานได้ดีเพียงไร

ข้อสอบอัตนัยครั้งที่ 2

จงอ่านเรื่อง "แสงสว่างในดวงใจ" โดยจอห์น สไตเบค แล้วตอบปัญหานี้

- "ก. ท่านคิดว่าครูที่ถูกไล่ออกผู้นี้เป็นครูที่ดีหรือไม่ จงให้เหตุผล
ข. ท่านคิดว่าเขาควรถูกไล่ออกหรือไม่ เพราะเหตุใด"

แสงสว่างในดวงใจ

บุตรชายอายุ 11 ขวบของผมเดินเข้ามาหาผมและถามขึ้นด้วยเสียงทุกข์ใจว่า "พ่อครับ ผมจะต้องไปโรงเรียนอีกนานไหมพ่อ" อีกประมาณ 15 ปีกระมังลูก" ผมตอบ "คุณพระช่วย" ลูกชายผมอุทานด้วยความท้อใจฉิวหว้าง "นานถึงขนาดนั้นเชียวหรือครับ?" "คงต้องเป็นอย่างนั้นแหละลูก พ่อไม่อยากจะปิดบังลูกหรือความมันร้ายจริง ๆ แต่พอบอกลูกไปอย่างหนึ่งว่า ถ้าลูกโชคดีในช่วงเวลานั้น ลูกจะพบคนที่เป้น "ครู" เข้าสักวันหนึ่ง และนั่นนับว่าเป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดที่เดียว" "คุณพ่อเคยพบ "ครู" บ้างหรือเปล่าครับ?" "พ่อบพบแล้วถึง 3 คน"

ผู้ใหญ่ที่พ้นจากโรงเรียนแล้วจะลืมชีวิตที่เคยยากลำบากน่าเบื่อหน่ายและแห้งแล้งในโรงเรียนเสียสิ้น การที่ต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่รู้ด้วยการท่องจำนั้นต้องพยายามอย่างมากจนเหลือเชื่อและดูเหมือนจะไม่มีวันสิ้นสุด ตอนเริ่มหัดอ่านหนังสือเป็นตอนที่ลำบากยากเข็ญเหลือประมาณ จะนับว่าเป็นระยะการปฏิวัติครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดทางสมองของคนก็คงไม่ผิดนัก ถ้าไม่เชื่อก็ลองแอบดูผู้ใหญ่ที่หัดอ่านหนังสือสักคนหนึ่งเถิด การเรียนหนังสือมีโซ่ของงาย มีโซ่ของสนุก แค่ว่า..... ถ้าคุณโชคดี คุณจะพบ "ครู" สักคนหนึ่งที่สามารถช่วยให้คุณเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ การพบ "ครู" แท้ ๆ ถึง 3 คนในช่วงชีวิตหนึ่งนั้นนับเป็นโชคมหาศาล "ครู" คนแรกของผมเป็นครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา "ครู" คนที่สองเป็นศาสตราจารย์สอนวิชา Creative Writing ที่มหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ด และ "ครู" คนที่สามเป็นเพื่อนคู่หูของผมเองคือ Ed. Ricketts

ผมมีความเชื่อและยกย่องว่าครูผู้ยิ่งใหญ่ั้นเปรียบเสมือนศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่หาได้ยากเพียงใด ครูผู้ยิ่งใหญ่ก็หาได้ยากเพียงนั้น ยิ่งกว่านั้นผมยังคิดว่าการเรียนการสอนอาจจะเป้นศิลปะที่เหนือศิลปะอื่นใดในโลกนี้ เพราะหน้าที่ครูปลูกปั้นขึ้นนั้นมีโซ่สิ่งไร้ชีวิต หากแต่เป้นคนซึ่งมีสมอง ความคิดและจิตวิญญาณ

ครูทั้งสามของผมมีอะไรหลายอย่างเหมือน ๆ กัน คือทุกคนรักงานที่กำลังทำอยู่ ทุกคนไม่ได้เป้นครูผู้ทำหน้าที่เพียงแค่มอบ ๆ ๆ ใ้รู้แต่ทุกคนเป็นผู้สร้างความใ้ครูให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนด้วยแรงใจของครูทั้งหลาย ขอบฟ้าที่ขวางหน้าอยู่จึง

ขยายกว้างออก ความกลัวหายไป ให้ได้คิดในสิ่งที่ไม่เคยคิด ให้รู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้ และเหนือสิ่งอื่นใดให้ได้ประจักษ์ชัดว่าความจริงแท้ในชีวิตที่ค้นหาได้เองนั้นเป็นสิ่งบรรเจิดสดใสและสูงค่าเหลือประมาณ

ขอให้ผมได้พูดถึงครูบ้าง แม้จะเพียงคนเดียว คือครูคนแรกเพราะเหนือสิ่งอื่นใดครูเป็นผู้บุกเบิกความปรารถนาในการค้นคว้าข้อเท็จจริงของโลกนี้ให้เกิดขึ้นในตัวผม

ครูเป็นผู้หญิง (สอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชั้นเตรียมอุดมศึกษา) ครูช่วยให้พวกเราเปิดการอธิบายอย่างสนุกสนาน ส่งเสียงโหวกเหวก โบกไม้ โบกมือและหนังสือในห้องเรียนเสมอ ๆ นักเรียนห้องครูส่งเสียงดังที่สุดในโรงเรียน "แต่คุณเหมือนครูจะไม่รู้ตัวคอกในชั่วโมงของครูเราไม่เคยเลยที่จะต้องท่องสูตร ท่องกฎอย่างนกแก้วนกขุนทอง เรามีอิสระ เราปล่อยความคิดของเราให้ท่องไปในโลกกว้างเพราะครูทำให้เราสัมผัสความอยากรู้อยากเห็นขึ้นในตัวเราเอง ทำให้เราสามารถทำความเข้าใจต่าง ๆ ไว้ในอุ้งมือเสมือนหนึ่งกำหิ้งห้อยไว้ฉะนั้น

ครูถูกไล่ออกและความจริงก็ควรเป็นเช่นนั้น เพราะครูไม่สามารถจะสอนความรู้เบื้องต้นซึ่งจำเป็นจะต้องรู้ให้ได้ แต่ครูได้จุดเชื้อความกระหายใคร่รู้จักสิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้ไว้ให้แก่พวกเราแล้วมันกระพือโหมความรู้สึกอันนี้ไว้ให้ติดตัวมาได้จนบัดนี้ ก่อนนั้นแม้แต่เลขโจทยง่าย ๆ ผมก็ทำไม่ได้ เพราะครูแท้ ๆ ทำให้ผมเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่แสนยากได้สนุกเหมือนกับวิชาขับร้องดนตรี ถึงคราวที่ครูจากไปพวกเราเศร้าสร้อย แต่ความสว่างในดวงจิตที่ครูฝากไว้มิได้จางหายไปไหน ครูฝากวรรณกรรมสูงค่าชิ้นหนึ่งไว้ อันเป็นเรื่องราวของครูคนหนึ่ง ซึ่งมีได้ต้องจารึกไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หากแต่ประทับไว้ด้วยรอยพิมพ์ใจที่ไม่มีวันลืม

ผมมีครูหลายคน ซึ่งเอาแต่บอกให้จำ จำ จำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไม่ซำ ไม่นานก็หายไป จำอีกไม่ได้ มีครูเพียงสามคนเท่านั้นที่เบิกโลกให้แก่ผม ให้ผมได้พบสิ่งใหม่ ให้ได้มีความคิดใหม่ มีทัศนคติใหม่ มีความกระหายใหม่ ผมเชื่อว่าผมเป็นผลผลิตที่ปั้นด้วยมือ แต่ไม่มีลายเซ็นของคุณครูที่เดียว พลังอำนาจที่อยู่ในอุ้งมือของครูช่างอมตะอะไรเช่นนี้

ผมจึงอาจบอกผู้ชายซึ่งจ้องมองเวลาอันน่าเบื่อหน่าย 15 ปี ข้างหน้าด้วย
ใจห่อเหี่ยวระคนความหวาดกลัวว่า "ในช่วงเวลานั้น ณ ที่ใดที่หนึ่งในความมืดอาจ
จะมีสิ่งประหลาดมหัศจรรย์บังเกิดขึ้นอันจะเป็นดวงประทีปส่องทางได้ตลอดไป.....
ถ้าเขาโชคดี

วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

การประเมินผลการฝึกสอน

ประจำภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

นิสิตฝึกสอน โรงเรียน

วิชาเอก วิชาโท

สอนวิชา ชั้น

วันที่สอน สัปดาห์การสอนเวลา ถึง น.

เกณฑ์การให้คะแนน

4	-	ดีเยี่ยม
3	-	ดี
2	-	พอใช้
1	-	ยังไม่พอใช้
0	-	ยังไม่ใช้ไม่ได้

หัวข้อที่ประเมิน (ขอละ 4 คะแนน)	คะแนนที่ให้	หมายเหตุ
1. บุคลิกภาพภายในชั้นเรียน		
2. ความพร้อม		
3. ความรู้เนื้อหาวิชาที่สอน		
4. ความรอบรู้ประกอบ		
5. บรรยายการเรียนการสอน		
6. วิธีสอนและการอธิบาย		
7. การถามคำถามและการวัดผล		
8. การใช้กระดานดำและวัสดุอุปกรณ์		
9. ความรับผิดชอบและระเบียบวินัย		
10. การใช้ภาษาสำนวนและน้ำเสียง		
คะแนนรวม		

นิสิตผู้นี้ควรได้เกรด

- ☐ A (คะแนนรวม 36-40)
- ☐ B (คะแนนรวม 28-35)
- ☐ C (คะแนนรวม 14-27)
- ☐ D (คะแนนรวม 6-13)
- ☐ E (คะแนนรวม 0-5)

ชื่ออาจารย์นิเทศก์

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำอธิบายประกอบการประเมินผลการฝึกสอน

แบบ 2 - - คุณลักษณะทางการสอน

แบบประเมินผลแบบ 2 นี้ ใช้สำหรับพิจารณาคุณลักษณะทางการสอนของนิสิต ในที่นี้กำหนดไว้เป็น 10 หัวข้อด้วยกัน เพื่อให้อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศที่เข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนของนิสิต ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น ๆ ในคาบเวลาหนึ่ง ๆ ตลอดเวลาฝึกสอนหนึ่งภาคเรียน อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศควรจะได้ประเมินผลการสอนของนิสิตแต่ละคนในสาขาวิชาเอกและวิชาโทหรือวิชาอื่น ๆ ไม่น้อยกว่าคนละ 2 ครั้ง

หากอาจารย์ผู้ประเมินผลมีข้อที่คิดว่าควรจะได้นำมาประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีก ก็ให้กระทำได้และโปรดบันทึกข้อคิดเห็นเหล่านั้นไว้ในช่องหมายเหตุด้วย

หัวข้อที่ประเมินมีดังนี้ (ข้อละ 4 คะแนน)

ข้อ 1 บุคลิกภาพภายในชั้นเรียน

เป็นคนตื่นตัวเสมอ ราบรื่น มีอารมณ์ขัน ควบคุมตนเองได้ มีชีวิตจิตใจในขณะสอน เชื่อมั่นในตนเอง วางตนเหมาะสมในฐานะครู

ข้อ 2 ความพร้อม

เตรียมการสอนพร้อม จัดลำดับเรื่องที่สอนไว้เหมาะสม บันทึกการสอนไว้เสร็จเรียบร้อย เข้าสอนด้วยความมั่นใจและเต็มใจ

ข้อ 3 ความรู้เนื้อหาวิชาที่สอน

มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอนอย่างถูกต้องแจ่มแจ้งและลึกซึ้ง

ข้อ 4 ความรู้ประกอบ

มีความรู้กว้าง รู้เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ พอสมควร สามารถนำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือไปอธิบายประกอบเรื่องที่สอนให้กระจ่างแจ้งและน่าสนใจยิ่งขึ้นได้

ข้อ 5 บรรยากาศการเรียนการสอน

สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนตื่นตัว เกิดความอยากรู้อยากเรียน และผู้สอนกระตือรือร้นสนใจในงานสอน

ข้อ 6 วิธีสอนและการอธิบาย

มีวิธีสอนที่น่าสนใจ เหมาะกับบทเรียนที่สอน เหมาะแก่กาพัฒนาและระดับสติปัญญาของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสมควร อธิบายและชี้แจงเรื่องที่สอน และตอบปัญหาได้แจ่มแจ้งชัดเจน และเป็นไปตามลำดับ อธิบายหรือซักถามให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาที่เรียน เห็นเรื่องที่เรียนเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ข้อ 7 การถามคำถามและการวัดผล

ถามคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิด ให้ต้งนำสิ่งที่เรียนรู้อไปใช้พิจารณาหาเหตุผล งานหรือแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ทำสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

ข้อ 8 การใช้กระดานคำและวัสดุอุปกรณ์

เขียนกระดานคำเป็น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียนและผู้เรียน มาช่วยในการเรียนการสอน ใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ใช้หรือดัดแปลงใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในห้องเรียน และในสิ่งแวดล้อมขณะนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 9 ความรับผิดชอบและระเบียบวินัย

ให้ความสนใจ เอาใจใส่ผู้เรียนโดยทั่วถึง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ชี้แจงข้อสงสัยหรือปัญหาด้วยความเต็มใจและจริงใจ ปกครองนักเรียนด้วยความเที่ยงธรรม ดูแลชั้นเรียนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย คุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย โดยที่บรรยากาศของห้องเรียนไม่ตึงเครียด มีความเป็นกันเอง

ข้อ 10 การใช้ภาษาสำนวนและน้ำเสียง

ใช้ภาษาพูดและเขียนชัดเจนถูกต้อง เข้าใจได้ง่าย สุกภาพ น้ำเสียงท่วงที และจังหวะในการพูดน่าฟัง และสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธา

แบบให้คะแนนนิสิตฝึกสอน

1. การจัดห้องเรียน ครูพยายามทำให้ห้องเรียนเป็นที่ทำงานที่น่าทำงาน สวยงาม โดยปรับเรื่องแสง การถ่ายเทลม ครูให้เด็กมีส่วนร่วมรับผิดชอบการตกแต่งห้องเพื่อให้ตัวเขามีพัฒนาการที่ดีบางประการเกี่ยวกับบุคลิกภาพของเขา ครูรู้จักสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กสนใจวิชาที่ครูนำมาสอน โดยการใช้สิ่งของจริง โปสเตอร์ หุ่นจำลอง ฯลฯ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

2. การให้งาน ให้เด็กทำงานที่มีคุณค่าและทำให้เด็กเข้าใจงานที่ครูให้ชัดเจน เมื่อให้งานแล้วกระตุ้นให้เด็กกระตือรือร้นที่จะทำงานนั้น (ทั้งที่เป็นงานในชั้นเรียน การบ้าน งานที่เด็กต้องออกไปศึกษานอกสถานที่) ครูปรับงานให้เหมาะกับระดับอายุของเด็ก เหมาะกับเอกลักษณ์บุคคล และความสามารถของเด็ก เมื่อให้งานแล้วครูก็มองลงหน้าว่าเด็กอาจจะพบอุปสรรคอะไรบ้าง ครูช่วยแนะวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการที่เหมาะสมที่เด็กจะต้องใช้ในการทำงานที่สั่ง ครูสอนนอกเหนือไปจากแบบเรียนประจำชั้น ครูกระตุ้นให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูรับฟังข้อเสนอแนะของเด็ก

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3. การเลือกกิจกรรม และเนื้อหา ครูเลือกเนื้อหาที่เห็นว่ามีคุณค่า และตรงกับเป้าหมายของบทเรียน ครูเลือกเนื้อหาที่เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ครูช่วยหาวัสดุเพิ่มเติมที่จะกระตุ้นให้เด็กทำงาน เช่น พวงอุกรณ์ หัตถ์ศึกษา แผนที่ แผนภูมิ รูปภาพ วัสดุของจริง ฯลฯ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

4. วินัย ให้เด็กมีอิสระภาพและเรียนรู้ที่จะใช้อิสระภาพอย่างถูกต้อง เน้นให้เด็กรู้จักบังคับตัวเอง เมื่อถึงเวลาที่ครูต้องการให้เงียบและตั้งใจฟังครูก็ขอให้เด็กเงียบ ให้เด็กมีความรับผิดชอบที่จะตั้งมาตรฐานและสภาพการณ์ของการทำงานที่เอาจริงเอาจังพยายามให้เด็กและครู และเด็กกับเด็กมีสัมพันธภาพที่แสดงออกถึงความสุภาพ พยายามให้ชั้นเรียน

มีลักษณะที่ว่าเด็กกระตือรือร้นและสนใจ ครูแสดงความเคารพในบุคลิกภาพของเด็ก

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

5. การเป็นผู้นำเด็กในการศึกษา ให้เด็กได้ศึกษาอย่างพอเพียงและครูทำหน้าที่เป็นผู้นำในการศึกษา ครูช่วยให้เด็กใช้วัสดุและเทคนิคที่เหมาะสมกับความสนใจ และความสามารถพิเศษของเด็ก ให้เด็กเอาสิ่งที่เขาศึกษาได้มาใช้โดยที่อาจให้มาเขียนเป็นโน้ต หรือแสดงออกเป็นกราฟ การที่ให้เด็กทำอย่างนี้ก็เพื่อให้ตัวเด็กและครูได้รู้ถึงความก้าวหน้าของเด็ก พยายามจัดให้เด็กได้แก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

6. การแสดงออกทางภาษา วิธีการพูดของครู มีความรู้ภาษาที่ต้องใช้ในการสอนอย่างถูกต้องตามไวยากรณ์ ใช้ระดับเสียงที่เหมาะสม พูดดังพอที่ทุกคนจะได้ยิน แต่ไม่ดังเกินไป ใช้ศัพท์ที่อยู่ในระดับความเข้าใจของเด็ก

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. การจัดกิจกรรมของห้องเรียน จัดกิจกรรมในห้องเรียนได้ดีโดยให้เด็กมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเขา (เช่น การแจกจ่าย หรือเก็บวัสดุในชั้นเรียน การบันทึกเวลา มาเรียน ฯลฯ) ครูเริ่มสอนตรงเวลา จัดให้เด็กทำกิจกรรมไม่มีเวลาไต่อย่างว่าง ๆ เลยตลอดเวลาที่สอน เลิกสอนตรงเวลา ให้มีสมดุลที่กระหว่างการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน ช่วยให้เด็กมีการทรงตัวที่ดี และครูให้เด็กใช้เสียงอย่างเหมาะสมด้วย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

8. การจัดและวางแผนการสอน ครูเตรียมหน่วยที่จะสอนกับเด็กและหน่วยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานะการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตซึ่งเป็นที่น่าสนใจของเด็ก ครูเลือกใช้วิธีสอนที่ได้ผล 1 ประเภท หรือหลายประเภท ครูได้จัดให้มีการทบทวนและการฝึกในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กได้สิ่งที่สำคัญ มีการจัดสนองความสนใจและความสามารถที่แตกต่างกันของเด็ก

จัดลำดับเรื่องที่สอนอย่างเหมาะสมและมีการเน้นจุดที่สำคัญ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

9. การใช้คำถาม เวลาถามเด็กใช้คำถามที่เฉพาะเจาะจงและภาษาในคำถามชัดเจน คำถามที่ซ้ำมักจะกระตุ้นให้เด็กคิด ครูแจกจ่ายคำถามไปทั่วห้องเพื่อให้เด็กหลาย ๆ คนได้มีส่วนร่วมในการตอบและในการที่จะได้คำถามที่ถูกต้องและเหมาะสม

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

10. การประเมินผล (ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสอน) ครูตรวจดูความก้าวหน้าของเด็ก อยู่ตลอดเวลาโดยการตั้งคำถาม สอบอย่างมีแบบแผน ให้รายงานปากเปล่า รายงาน แบบข้อเขียน การสอบบางทีก็ทำเพื่อดูว่าเด็กบกพร่องในการเรียนรู้ด้านใด บางทีก็ใช้เพื่อดูว่าเด็กเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ เพียงใด ครูเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เช่น การวัดความทรงจำ ความเข้าใจทักษะ ครูใช้วิธีการต่างกัน ครูรู้ถึงความต้องการ ของเด็กแต่ละคนซึ่งแตกต่างกัน และครูนำเอาผลที่ได้จากการทดสอบมาใช้ในการเตรียม การสอนขั้นต่อไป

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

⁶ Batchelder, McGlasson, Schorling, "Student Teaching in Secondary Schools", pp. 289 - 291

	คุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนสำเร็จผลดี	ค่า กว่า ราย เฉลี่ย	พอ ใช้	ค ม	ค ม มาก
1	<u>ความมั่นคงทางอารมณ์และสุขภาพจิตที่ดี</u> ไม่มีความกลัวและความกังวลต่อสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่หวั่นไหวต่อคำวิจารณ์มากเกินไป ไม่โกรธง่าย ไม่ซื่อมากเกินไป ไม่ฉันทกลางวันมากเกินไป เผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดฝันได้ดี ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดี สามารถควบคุมตัวเองได้ดี ไม่มีปมคอยและปมเชื่อง ได้รับความผิดหวังในชีวิตได้ดี				
2	<u>ลักษณะภายนอก</u> แต่งตัวได้เหมาะสมกับโอกาส สมองตื่นตัว อิริยาบถนุ่มนวล แต่งตัวดี มีรสนิยมดีในการเลือกเสื้อผ้า เป็นคนที่ผู้อื่นรู้สึกว่าเป็น "ซักเถลาและมีวัฒนธรรม" เลือกสีที่เข้ากันดี คอยดูแลให้เสื้อผ้าที่สวมอยู่สะอาดและดูเรียบ (รีด)				

	คุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนสำเร็จผลคือ	ค่า กว่า ราย เนียบ	พอ ใช้	ดี	ดี มาก
3	<u>สุขภาพ และควมมีชีวิตชีวา</u> ร่างกาย และสมองตื่นตัวอยู่เสมอ กระตือรือร้นและร่าเริง แลดูเป็นคนมีสุขภาพดีและมีเรี่ยวแรง เวลาพูดแสดงว่าเป็นคนมีความสุข				
4	<u>ความซื่อสัตย์ ลักษณะนิสัย และความจริงใจ</u> หวังได้ว่าจะทำสิ่งที่ถูกต้องภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ เมื่อทำผิดยอมรับว่าผิด รักษาคำพูด เวลาเกี่ยวข้องกับผู้อื่นเป็นคนที่มีคุณธรรม ทำหน้าที่ที่ควรจะต้องทำ มีมาตรฐานความประพฤติสูง				
5	<u>การปรับตัว</u> ยอมรับและเข้าใจคำแนะนำของผู้อื่นได้รวดเร็ว ยอมรับความรับผิดชอบที่ตนจะต้องมี ยอมลำบากเพื่อช่วยคนอื่น รู้สึกท้าทายกับสถานการณ์ใหม่ รู้สึกเห็นใจ และอดทนในการแบ่งปันและเข้าใจความคิด และความยุ่งยากของคนอื่น รู้จักพูดไม่ให้คนอื่นรู้สึกกระหมกกระเทือนใจ				

	คุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนสำเร็จผลคือ	ค่า กว่า ราย เฉลี่ย	พอ ใช้	ดี	ดีมาก
6	<u>ความร่วมมือ</u> สามารถทำงานกับคนอื่นเพื่อให้เป้าหมายสำเร็จ อาสาทำงานที่จำเป็น ยอมรับคำแนะนำและพยายามปรับปรุง รู้จักคิดถึงคนอื่นก่อน ยินดีรับทำงาน "พิเศษ" เวลาทำงานเป็นคณะกรรมการ เป็นผู้คิดเพื่อออก				
7	<u>เสียงและการพูด</u> เวลาพูดแสดงว่าเป็นคนที่ได้รับการขัดเกลาและมีพื้นฐาน วัฒนธรรมที่ดี พูดชัด มีน้ำเสียงน่าฟัง สามารถดัดแปลงเสียงให้เหมาะกับหมู่ มีสำเนียงภาคกลาง มีเสียงที่ชักชวนให้คนอยากฟัง เข้าใจง่าย ออกเสียงคำได้ถูกต้อง ไม่ออกท่าทางที่น่าเกลียด ไม่มีข้อบกพร่องในการพูด				
8	<u>ความเป็นผู้นำ</u> มีความมั่นใจในตนเอง มีความสามารถในการวางแผนจัดและดำเนินงาน				

	คุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนสำเร็จผลดี	ค่า กว่า ราย เฉลี่ย	พอ ใช้	ค ม	ดี มาก
	สามารถชักจูงให้คนทำบางสิ่งบางอย่าง เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินตัดสินใจได้ มีวิจรรย์ญาณ รู้จักกระตุ้นให้คนอื่นทำงานจนเต็มความสามารถ มีความริเริ่ม สามารถสรุปความคิดของคนอื่น มีความกล้าที่จะสนับสนุนความเชื่อที่ดี				
9	<u>ความสามารถในการแก้ปัญหาและความเป็นแหล่งวิทยาการ</u> มีคำแนะนำที่จะให้แก่ผู้ที่มีปัญหา สามารถมองเห็นและเลือกวิธีแก้ปัญหาได้รวดเร็ว รู้ว่าเมื่อไรควรทำอะไร				
10	<u>ความสามารถทางสังคม</u> รู้บรรยายสังคมเพียงพอที่จะไม่ทำให้ผู้อื่นกระดากอายหรือ โกรธเคือง ไม่เห็นแก่ตัว สนใจคนอื่น เป็นนักสนทนาที่มีความสนใจกว้างขวาง ช่วยทำให้คนอื่นสบายใจ ชอบสมาคม มีขันติธรรมในความคิดเห็นของคนอื่น สามารถชนะใจเพื่อน				

	คุณลักษณะที่จะช่วยให้การสอนสำเร็จผลดี	ต่ำกว่า ราย เฉลี่ย	พอ ใช้	ดี	ดีมาก
	เป็นผู้ฟังที่ดี รู้ว่าเมื่อไรจะเล่น เมื่อไรเอาจริง รู้จักสร้างบรรยากาศที่สบายที่ทำให้เกิดความสุข				

Howard T. Batchelder, Maurice McGlasson and Raleigh Schorling, Student Teaching in Secondary Schools (McGraw Hill Book Company, New York, 1964 pp. 10-12

